

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2008-2009

3 februari 2009

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR CULTUUR, JEUGD, SPORT EN MEDIA

INHOUD

Interpellatie van de heer Erik Arckens tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over het ‘samenspel’ tussen overheid enerzijds en CultuurInvest en de privésector anderzijds wat betreft de verdere financiering van de kunstensector	1
Vraag om uitleg van de heer Patrick Lachaert tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de invoering van een dubbele ondersteuningsmaatregel voor de kwaliteitsboekhandel	6
Vraag om uitleg van de heer Bart Van Malderen tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de financiële steun van de Vlaamse Regering aan Music For Life	9
Vraag om uitleg van de heer Hans Schoofs tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de stand van zaken in verband met pesten en cyberpesten in jeugd- en sportverenigingen	13
Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de aanleg van een motorcrossterrein in West-Vlaanderen	15
Vraag om uitleg van de heer Piet De Bruyn tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de gezamenlijke kandidatuurstelling van Bergen en Mechelen om in 2015 culturele hoofdstad van Europa te worden	17
Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over het Vlaams Huis van de Film	19
Vraag om uitleg van de heer Johan Deckmyn tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over het ontslag van de topsportmanager	20
Vraag om uitleg van mevrouw Laurence Libert tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de aanstelling van experts bij de implementatie van de bouw van nieuwe sportinfrastructuur	22
Vraag om uitleg van mevrouw Else De Wachter tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over het Sport voor Allen-decreet	24

Voorzitter: de heer Dany Vandenbossche

Interpellatie van de heer Erik Arckens tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over het 'samenspel' tussen overheid enerzijds en CultuurInvest en de privésector anderzijds wat betreft de verdere financiering van de kunstensector

De voorzitter: De heer Arckens heeft het woord.

De heer Erik Arckens: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, waarde collega's, uit de laatste begrotingsdebatten in november en december heb ik, naast andere, één belangrijke zaak onthouden: ondanks de enorm gestegen budgetten de laatste tien jaar in de cultuursector tekent zich toch een zekere aftopping af. Een status-quo van de middelen is de nieuwe realiteit waarbinnen op dit ogenblik moet worden gewerkt. Binnen het kader van het Kunstendecreet zal de minister van Cultuur in de maand april serieus moeten snoeien. Voor de volgende subsidieronde zijn er 117 meer aanvragen ingediend dan vorige keer. In zekere zin is het Kunstendecreet, dat revolutionair genoemd wordt, in korte tijd het slachtoffer geworden van zijn eigen succes.

Om u een voorbeeld te geven: ik heb mij eens laten vertellen dat ons beleid inzake kunstensubsidiëring in vergelijking met de Franse Gemeenschap vrij revolutionair is. Daar moeten individuele kunstenaars of kunstorganisaties nog altijd rechtstreeks met een dossier naar de minister van Cultuur stappen. Dat is een heel oudbakken systeem. Op dat punt hebben wij een grote voorsprong. Dat siert u en ons.

Mijnheer de minister, ik wil deze interpellatie houden zonder een enkele keer de indruk te willen wekken een polemiekt te doen ontstaan over uw huidige situatie. Laat ons gewoon voor het gemak en de kiesheid uitgaan van de hypothese dat we ons hier midden in de legislatuur bevinden en dat het cultuurbeleid van de minister nog altijd kan worden bijgeschaafd. Ik hoop dat de collega's die, zoals ik hoop, aan de verdere bespreking zullen deelnemen, ook vanuit dat standpunt zullen vertrekken.

Voor alle duidelijkheid: ik beschouw kunst en cultuur als een publiek goed. Dat betekent niet dat ik geen respect en geen enorme waardering kan opbrengen voor individuele entrepreneurs in de culturele sector, zoals de heer Schueremans en anderen. Wij werken, als het om kunst en cultuur gaat, in een breed veld, en we kunnen niet zomaar het een met het ander vermengen.

In het verleden heb ik dan ook gepleit voor het absolute primaat van de politiek. In dit kader betekent dit dat de

minister, van welke strekking hij ook is, richtlijnen geeft aan de beoordelingscommissies, die zich uitspreken over de aangevraagde dossiers, waarna de minister als eindactor zelf beslist of afgewezen dossiers door hem toch nog goedgekeurd kunnen worden. In het verleden hebt u, mijnheer de minister, minstens één keer het Raamtheater opgevist, tegen het advies van de betrokken beoordelingscommissie in. Dit principe kan niet ter discussie staan, anders opereren wij buiten het kader van het Kunstendecreet.

Vanzelfsprekend, mijnheer de minister, heeft de aangekondigde aftopping in de kunstensector al gezorgd voor de nodige zenuwachtigheid. We hebben al het geval gehad van een twaalfstal middelgrote theaters, met onder meer het Antwerps stadstheater Toneelhuis, die zich hebben gekeerd tegen het feit dat de minister het repertoire veel duidelijker aanwezig wil zien in de sector van de podiumkunsten. In feite vertolkt u daarmee een standpunt dat wordt gedeeld door het hele Vlaams Parlement. Ik kom daar niet op terug, we hebben het thema al voldoende geëxploreerd. De betrokken theaters keerden zich tegen de zogenaamde 'richtlijn' van de minister en stelden zelfs dat een mogelijke erkenning van het Publiekstoneel zelf ter discussie moet worden gesteld.

Iedereen weet dat het Publiekstoneel ondertussen be-toelaagd is, maar dan wel in het kader van het Participatiedecreet, niet in het kader van het Kunstendecreet. Dat is dus geen structurele ondersteuning. Volgens de criticasters hebt u hier een buitensporige betoelaging gegeven, die ten koste gaat van andere initiatieven. Voor hen is de vraag of het Publiekstoneel, eigenlijk een filiaal van Music Hall, in april nog verdere structurele ondersteuning moet krijgen. We zullen afwachten. Ik vind het wel een beetje grof dat zij die uit de hand van de overheid eten zelf gaan bepalen wie al dan niet van de subsidiekoek mag genieten.

Ook de theatercommissie wilde het licht op rood voor het Publiekstoneel, zagezegd niet omdat het hier om repertoire zou gaan, maar gewoon omdat het slecht theater zou zijn.

Mijnheer de minister, wij komen tot de kern van de zaak. Een tweede reactie komt van Open Vld. Ik vind die reactie in krantencolumns. Ik vind het bijzonder positief dat het cultuurdebat niet alleen hier in de commissie voor Cultuur wordt aangezwengeld. Het is positief dat woord en wederwoord mogelijk zijn, want heilige huisjes bestaan niet in een democratie.

Een hoofddaccent van de kritiek van Open Vld is dat het kunsten- en cultuurbeleid van de minister meer slagkracht

moet krijgen door enerzijds CultuurInvest meer te activeren en anderzijds door de privésector, via het tax shelter-systeem. In dit kader is het van belang aan te stippen dat senator Jean-Jacques De Gucht een wetsvoorstel heeft ingediend om het systeem van tax shelter uit te breiden naar de podiumkunsten. Het tax shelter-systeem, dat al een vijftal jaren bestaat in de filmsector, leverde al voor 100 miljoen euro investeringen op, en senator De Gucht zou het graag uitbreiden van de film naar de podiumkunsten. In de film heeft het al zijn vruchten afgeworpen. Men kan dus niet zomaar zeggen dat wat minister Anciaux doet allemaal slecht is. Dat wil ik toch ook eens zeggen vanuit de oppositie. Het is revolutionair dat de filmsector in Vlaanderen groeit en bloeit.

Mijnheer de minister, ook minister Van Mechelen stelde begin september voor om investeringen te laten doen door bedrijven in de restauratie van Vlaams cultureel erfgoed. Blijkbaar willen enkele mensen de Angelsaksische, Amerikaanse toer op. Feit is dat het Amerikaanse voorbeeld aantoont dat een goed draaiend tax shelter-systeem een immense geldstroom kan genereren voor kunst en cultuur, maar dan moet afgetoetst worden of zoiets voldoende en afdoende werkt. Zelfs de opera van New York, die met privékapitaal werkt, heeft overheids-geld nodig om te overleven.

Zullen het niet veeleer de commerciële en/of populaire cultuur- en kunstvormen zijn die met zulke systemen draaiende kunnen worden gehouden? Moet er een onderscheid worden gemaakt qua financiering tussen de kunsten enerzijds en het brede veld van de cultuur anderzijds? Ik zie bijvoorbeeld het decreet op het lokaal cultuurbeleid niet draaien met privé-gelden.

Er is een fundamenteel element, namelijk dat van u, mijnheer de minister. Ik verwijs naar Knack van 12 november vorig jaar, waarin men u citeert. U stelt: "Tax shelter is een rechtstreekse betoelaging van de belastingplichtige aan de cultuurondernemer zonder tussenkomst van de overheid. In wezen botsen we hier op het verschil tussen het Amerikaanse en het West-Europese model."

In wezen hebt u gelijk, maar toch is het cultuurbeleid dat het klassieke systeem van subsidies verbindt met een beleid van fiscale stimuli en met een culturele investeringsmaatschappij als Hollands Fonds, niet het beste dat Amerika en Europa zou kunnen verbinden. Ik maak een brede schets. Het opent een nieuw debat. Het is slechts een exploratie van enkele gegevens. Indien we in de toekomst een dergelijke piste zouden bewandelen, perkt dit de macht van de cultuurminister in en krijgen andere hoofdspelers een belangrijke rol toegespeeld.

Mensen lanceren een idee, en van het een komt het ander. Er wordt zelfs al gesuggereerd dat een gemeente afcentiemen zou kunnen toestaan als een burger bijvoorbeeld een miljoen euro schenkt aan een plaatselijk museum.

Als zoiets doorgaat, komen we in het systeem van het klassieke mecenaat terecht. Valt zoiets uit te sluiten? Is het vies? Volgens mij niet. Een debat moet open zijn, en heilige huisjes bestaan niet.

Dit kan op allerlei muren botsen. Straks zullen we een debat voeren over het boekenbeleid. Ook daar heb je tax shelter en CultuurInvest. Er is ook sprake van geweest dat u aan economische ondersteuning zou doen en dat Europa tussenbeide zou komen.

Kan er naast het klassieke subsidiesysteem en naast een goed draaiende culturele investeringsmaatschappij samen met een tax shelter-systeem dat een bredere actieradius krijgt, een nieuwe triniteit ontstaan? Ik denk aan een nieuw soort samenwerking van drie financierings-systemen die het beste van elkaar combineren.

Mijnheer de minister, het is nu 2009. We zien hoe snel het gaat. Zes jaar geleden werd het Kunstendecreet goedgekeurd. CultuurInvest staat intussen al stevig op zijn pootjes. Nu exploreert men op federaal niveau het idee van het tax shelter-systeem. De zaken staan niet stil. Het Kunstendecreet was revolutionair, maar bouwde ook voort op bestaande decreten. Het was een combinatie en een verbetering. Zo is het Vlaamse cultuurbeleid ontstaan, verder bouwend op wat bestaat. Het floreert al enkele decennia. Ik verwijs graag naar Wim de Pauw, 'Minister Dixit'.

Het debat en het beleid moeten voortdurend worden aangepast aan de huidige noden. In die zin is onder meer de kritiek van Open Vld voedend voor het debat en zet ze aan tot verdere speculatie, zoals u al hebt gemerkt.

Mijnheer de minister, dit is het kader waarbinnen ik u toch even de puntjes op de i wil laten zetten. Zelf reageerde u in de kranten nogal onthutst op de kritieken van Open Vld. U zag een nieuwe blauwe golf in de cultuur- en kunstensector aankomen. U wees op de mogelijke dominantie van de privésector. Maar tegelijkertijd pleitte u de voorbije maanden voor een zogeheten 'samenspel' tussen het klassieke subsidiesysteem enerzijds en CultuurInvest anderzijds, zonder op één enkel ogenblik te willen specificeren hoe u dit 'samenspel' wil laten verlopen.

Het is duidelijk dat er allerlei hindernissen kunnen opduiken. Toen CultuurInvest hier voor het eerst ter sprake kwam, ging het om een initiatief voor de zogeheten culturele industrieën.

Die term is op zich trouwens ook revolutionair. Die term duikt voor het eerst op in het boek 'Dialektik der Aufklärung' van Horkheimer en Adorno. Er is zelfs een apart hoofdstuk aan gewijd. Volgens de auteurs vervallen alle kunsten uiteindelijk in de culturele industrie. Ze vinden dit een zeer negatieve ontwikkeling. We

moeten natuurlijk niet vergeten dat dit boek in 1947, slechts enkele jaren na de Tweede Wereldoorlog, is geschreven. We bevinden ons nu 60 jaar later. De term 'culturele industrie' geldt niet langer als een vies woord. We denken nu binnen een breed kader.

Kunnen we de werking van CultuurInvest naar andere cultuurvormen uitbreiden? Zo ja, hoe kunnen we dat dan doen? Indien ik me niet vergis, is enkele jaren geleden al de vraag gesteld of de beeldende kunsten hier ook bij kunnen worden betrokken. Het gaat dan om CultuurInvest en om de financiering door het rollend fonds van onze culturele investeringsmaatschappij.

We hebben hier ook het debat over de musicals gevoerd. Het is me nog steeds niet helemaal duidelijk waar we de musicals moeten situeren. Dit punt is enkele maanden geleden weer in de kranten opgedoken. Mijns inziens bevinden de musicals zich in een grijze zone tussen CultuurInvest en het klassieke subsidiëringssysteem.

Hoewel ik niet in het minst een voorafname op de komende subsidieronde voor ogen heb, zou ik van de minister willen weten hoe hij tegenover een uitbreiding van het tax shelter-systeem in het algemeen en met betrekking tot de podiumkunsten in het bijzonder staat. Senator De Gucht heeft in verband met dit laatste punt een wetsvoorstel ingediend. Welke gevaren ziet de minister in dit voorstel? Mij lijkt het in elk geval een uiterst interessant element van de verdere financiering van de kunsten in Vlaanderen. We moeten immers rekening houden met een zekere aftopping die zich met betrekking tot het Kunstendecreet aftekent.

Mijnheer de minister, acht u het wetsvoorstel van senator De Gucht, los van elke ideologische bekommernis, realistisch? Uit de debatten die zich in de kranten hebben ontpoppen, blijkt alvast duidelijk dat er een ideologische tweespalt is. U hebt het over een samenspel van financieringsvormen. Kunt u specificeren hoe u dit verder ziet verlopen? U hebt a gezegd. Ik hoop dat u nu ook b zult zeggen.

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mijnheer de voorzitter, ik ben het eens met het standpunt van de heer Arckens dat het primaat van de politiek bij de verdeling van subsidies aan de kunstensector voluit geldt. De minister van Cultuur laat zich uitgebreid adviseren door diverse beoordelingscommissies. Deze commissies werken hard en leveren voortreffelijk werk. Daar mag geen twijfel over bestaan. Daarnaast vangt de minister van Cultuur uiteraard heel wat signalen uit het werkveld op.

De kunst bestaat erin deze adviezen en deze signalen tot een samenhangend oordeel te distilleren. Dat is niet altijd eenvoudig en gemakkelijk. De adviezen en signalen zijn

immers vaak niet coherent. Ze bevatten vaak tegenstrijdige aanbevelingen. Gelukkig is het werkveld heel ruim en divers. De smaak van het publiek is heel breed en de verwachtingen zijn uiteenlopend.

Indien het primaat van de politiek niet zou gelden, zouden we moeten vaststellen dat het werkveld niet in staat is zich autonoom te ordenen. Een instantie moet van buitenaf een richting voor het geheel aangeven. Dat is de taak van de minister van Cultuur.

Deze beslissingen moeten binnen het kader van het Kunstendecreet worden genomen. Ik ben blij te horen dat dit decreet het slachtoffer van zijn eigen succes is geworden. Dit toont duidelijk aan dat het rijke en diverse kunstenaarsaanbod in Vlaanderen zijn plaats binnen dit decreet weet te vinden. Vroeger moesten nieuwe ontwikkelingen in de kunsten stevast overheidssteun buiten de bestaande decreten zoeken. Dit ging steeds met moeilijkheden en nadelen gepaard. Nu beschikken we over een werkbaar kader, dat ruim en soepel genoeg is om snel en efficiënt op de bal te kunnen spelen.

De keerzijde van de medaille is uiteraard dat de vraag om ondersteuning exponentieel stijgt. Op zich is dit niet noodzakelijk erg. Het is goed en lovenswaardig dat zoveel mensen in dit land artistiek bedrijvig zijn. Ze hebben allemaal, zonder onderscheid, het recht om ondersteuning te vragen. Natuurlijk beseft iedereen gaandeweg dat de middelen van de Vlaamse overheid niet onbeperkt zijn. Dit doet op zich evenwel geen afbreuk aan het recht de vraag naar ondersteuning te stellen.

Ik wil niet vooruitlopen op de beslissing die de Vlaamse Regering in april van dit jaar zal nemen. Ik wil niet vooruitlopen op de vraag over welk budget we uiteindelijk zullen kunnen beschikken voor deze ronde van het Kunstendecreet. Ik wil nu wel al meegeven dat er in geen geval sprake kan zijn van een verlaging van het budget. Dat zou de temperatuur van de ketel alleen maar naar het kookpunt jagen. De uiteindelijke hoegrootheid van het budget wordt mee bepaald door de globale visie van de regering en de opportuniteiten die zich aandienen. On verra.

Ik wil ook meegeven dat wij ons van bij de start van deze legislatuur hebben gerealiseerd dat de vraag van ondersteuning exponentieel zou groeien. We hebben de analyse gemaakt dat deze fenomenale groei mede veroorzaakt wordt door het feit dat de overheid slechts over één ondersteuningsmechanisme beschikte, namelijk het subsidiëren en dat alle vragen om ondersteuning dus ook automatisch richting subsidiëring werden gedirigeerd.

We vonden dat geen gezonde situatie en zijn beginnen na te denken over alternatieve ondersteuningstechnieken. Dat was op zich al een vrij revolutionaire invalshoek die resulteerde in het voorstel om ook ondersteuning aan te

bieden onder de vorm van kapitaal dat door de overheid tijdelijk zou worden geïnvesteerd en dat na een bepaalde periode moest worden terugbetaald. Daartoe werd CultuurInvest opgericht. Ik illustreer deze revolutionaire zienswijze met een klein voorbeeld.

In oktober 2008 werd onder het Franse voorzitterschap een colloquium georganiseerd over de ondersteuning van de cultuurindustrie, een onderwerp dat in heel Europa een hot item is. Dit colloquium resulteerde in tien aanbevelingen die in de slottekst noodzakelijk en dringend worden genoemd. In de zevende aanbeveling wordt gesteld dat men zowel op het Europese niveau als op het niveau van de lidstaten werk moet maken van een gemakkelijkere toegang tot kapitaal en dat men daartoe instellingen zoals CultuurInvest in Vlaanderen moet oprichten en versterken.

U weet dat ook in het eindrapport van de Nederlandse commissie Cultuurprofeet een aanbeveling staat geformuleerd gericht aan minister Bos om ook in Nederland een investeringmaatschappij op te richten naar het model van CultuurInvest Vlaanderen. Het gebeurt niet zo vaak dat een klein en al bij al bescheiden opgestart initiatief van de Vlaamse Regering model staat voor heel Europa. U neemt me vast niet kwalijk dat ik daar een beetje trots op ben.

Bij de start van CultuurInvest hebben we ervoor geopteerd een strikte scheiding in te voeren tussen organisaties die worden ondersteund met kapitaal en organisaties die worden ondersteund met subsidies. Die scheiding is niet veranderd via een decreet of een reglement, maar is een heel duidelijke beleidskeuze. Bij velen en ook bij mezelf leefde bij de start van CultuurInvest de vrees dat dit initiatief oneigenlijk zou worden gebruikt als een alternatieve vorm van subsidiëring, wat binnen de kortste keren zou leiden tot de vernietiging van het kapitaal en van CultuurInvest zelf. De feiten hebben ons daarin gedeeltelijk gelijkgegeven.

In de opstartfase heeft CultuurInvest nogal wat vragen ontvangen die er niet thuishoren en die dan ook terecht werden afgewezen. Dat heeft aanleiding gegeven tot enkele verontwaardigde reacties over een gebrek aan respect voor de werking van sommige instellingen, maar de beoordeling van CultuurInvest heeft slechts zijdelings betrekking op de kwaliteit van de werking en gaat over de geloofwaardigheid van het businessplan. Het heeft even geduurd voor dat inzicht volledig doordrong in het veld.

Het is mijn stelligste overtuiging dat we nu evolueren naar een situatie waarin subsidiëren en investeren wel combineerbaar worden. Dit nieuwe model heeft ook al een naam. We praten dan over gemengde financiering, en dat is precies het onderwerp van de vraag van de heer Arckens. Ik illustreer dit principe met een voorbeeld.

Ik stel me voor dat een organisatie uit de sector van de podiumkunsten een productie wil brengen die niet

zelfbedruipend kan zijn omdat de repetitiekosten te zwaar wegen op het budget. Er zijn niet of niet voldoende inkomsten die recupereerbaar zijn via de inkomsten van de voorstelling. In dergelijk geval kan de overheid overwegen om de repetitiekost gedeeltelijk of volledig te subsidiëren en, indien gewenst, ook in een stuk prefinanciering te voorzien via een kapitaalsinjectie van CultuurInvest. Met de betreffende producent wordt een afspraak gemaakt dat hij een deel ondersteuning krijgt voor de repetitieperiode, maar dat hij vanaf de première op eigen benen moet staan en geen beroep meer kan doen op de overheid, ook niet als blijkt dat de voorstellingen niet het verwachte succes boeken en de voorstelling verlieslatend is.

Ik kan me zulke situatie perfect voorstellen. De concrete toepassing ervan is een ander paar mouwen. Ik waarschuw dat dit model niet zomaar veralgemeenbaar is. Het is geen passe-partoutmodel dat in alle omstandigheden kan worden toegepast. Het is helemaal niet wenselijk dat alle producties aan dezelfde rendementsquota worden onderworpen. Dat zou er immers toe leiden dat de smaak van het grote publiek allesbepalend wordt en dat het rijke en gediversifieerde artistieke aanbod dat we nu hebben, meteen zou verschalen.

Het bestaande subsidiesysteem moet in stand worden gehouden en mag zeker niet worden afgebouwd vanuit puur markteconomische principes. Er zijn echter wel degelijk situaties denkbaar waarin deze gemengde financiering wel soelaas kan bieden. Daarbij stoten we op een volgend probleem. Op dit ogenblik beschikken we niet over een voldoende uitgewerkt kader om dit principe uit te voeren. Het Kunstendecreet, dat de subsidiëring regelt, voorziet momenteel niet in een techniek van gemengde financiering. Wij hebben ook geen uitgewerkt kader om aanvragen voor gemengde financiering te beoordelen. CultuurInvest beoordeelt de kwaliteit van het businessplan, terwijl de beoordelingscommissies de kwaliteit van de werking beoordelen. Bij gemengde financiering zijn beide van doorslaggevend belang. We moeten een model ontwikkelen waarin beide beoordelingen naast elkaar worden gelegd en waarin ook een soort weging tussen beide beoordelingen wordt bepaald. We moeten ook bepalen of de beoordeelde instanties vanuit die specifieke invalshoek beschikken over een soort vetorecht, zij het uiteraard opnieuw binnen een beslissingsproces waarin het primaat van de politiek gehandhaafd blijft.

Een derde probleem waarop ik de aandacht wil vestigen is dat de introductie van gemengde financiering wellicht een nieuwe aanmelding bij Europa vereist. CultuurInvest is aanvaard door Europa, gemengde financiering tot nader order wellicht niet.

Dit alles brengt ons tot een aantal belangrijke conclusies. De techniek van de gemengde financiering kan niet

worden toegepast in de volgende ronde van het Kunsten-decreet. Die mogelijkheid werd niet vooraf meegedeeld aan de organisaties die een ondersteuningsaanvraag hebben ingediend binnen het Kunstendecreet. Bovendien beschikken we nu niet over een aangepast beoordelings- en beslissingskader. Een toepassing van het principe van de gemengde financiering zou leiden tot een heilloze improvisatie. Dat moeten we als overheid te allen tijde proberen te vermijden. In ieder geval weten we dat de toepassing door de overheid van principes die niet vooraf zijn aangekondigd heel vaak leidt tot klachten bij de Raad van State.

Een tweede belangrijke conclusie is dat de ontwikkeling van het principe van gemengde financiering nog heel wat voorbereidingswerk vereist en dat de tijd die ons nog rest tijdens deze legislatuur daartoe ontoereikend is. Het is niet zo dat ik heb verzuimd de nodige initiatieven te nemen: de aanvaarding van het principe van de gemengde financiering is een rijpingsproces dat tijd vergt. Wij zijn het daarover eens. Pas nu begint dit voorstel zich te nestelen in de geesten. Dit betekent dat we nu pas kunnen starten met de voorbereiding ervan. Dat betekent ook dat we wel degelijk ook nog tijdens deze legislatuur zinvolle stappen kunnen zetten en dat het hele dossier al tot op zekere hoogte beslissingsrijp kan worden gemaakt voor de volgende regering of voor mijn opvolger.

Waarde collega's, ik denk dat we op deze manier stap voor stap evolueren in de richting van meer en betere ondersteuning van het culturele ondernemerschap. Laat duidelijk zijn dat ik geloof in de waarde van het ondernemerschap, maar dat ik huiverachtig sta tegenover een blinde onderwerping aan de markt. Zeker in het geval van gemengde financiering, waarin we een subsidie- en investeringsbeleid aan elkaar koppelen, moeten we ons hoeden voor een afbouwscenario waarin onder het mom van een efficiëntere besteding van overheidsmiddelen de subsidiegelden langzaam maar zeker worden vermeerderd en de sector steeds meer in de armen van de markt wordt gedreven. De markt biedt veel opportuniteiten, maar niet als zij wordt verafgoed.

De laatste vraag van de heer Arckens betreft mijn standpunt ten aanzien van de uitbreiding van de tax shelter. Ten onrechte zegt de heer Arckens dat de tax shelter de voorbije vijf jaar al 100 miljoen euro aan investeringen heeft opgeleverd. De middelen uit tax shelter zijn geen investeringsmiddelen, maar grotendeels subsidies en gedeeltelijk leningen. Het deel subsidies ontstaat doordat de zogeheten investeerder zijn belastingen niet betaalt aan de Belgische staat, maar rechtstreeks doorstort aan een filmproducent. Het betreft dus wel degelijk gemeenschapsgeld dat wordt toegewezen aan een culturele doelstelling.

Het gedeelte lening is opnieuw een vorm van prefinanciering. Dat geld, 40 percent van de totale investering, krijgt onze investeerder met een onderhandelbaar

rendement terugbetaald. Daarbij valt op dat bij deze vorm van subsidiëring het primaat van de politiek de facto is losgelaten. Het is niet de overheid, maar de private investeerder die vrij mag bepalen aan wie hij zijn geld geeft. De rol van de overheid blijft beperkt tot het uitreiken van een certificaat aan die films die aan de wettelijke basisvoorwaarden voldoen. Of we al dan niet kiezen voor de uitbreiding van de tax shelter is een politieke kwestie die vooralsnog niet is uitgeklaard. Een bijkomend probleem is dat de bevoegdheid om de tax shelter uit te breiden op het federale niveau zit. Daar hebben wij als gemeenschap in principe geen greep op. En last but not least: de uitbreiding van het toepassingsgebied van de tax shelter vereist in elk geval een toelating van Europa.

Los van de politieke context hoor ik nogal wat verontrustende verhalen over het beperkte rendement van tax shelter voor de producenten omdat de investeerders zich wel erg goed indekken en ruime rendementen bedingen. Wellicht is op dat vlak hoe dan ook een verfijning van de wetgeving vereist.

Ik hoop, mijnheer Arckens, hiermee op afdoende wijze een – zij het eerste – antwoord te hebben geformuleerd op uw vragen. Dit zal de volgende jaren zeker nog moeten worden voortgezet.

De voorzitter: De heer Arckens heeft het woord.

De heer Erik Arckens: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw uitgebreide antwoord. Hiermee hebben we een nieuwe stand van zaken. Begin februari 2009 gaat het debat voort. Het cultuurbeleid gaat voort. U ziet dat de oppositie soms ook constructief kan zijn. Zo hoort het ook.

Minister Bert Anciaux: Er is steeds minder een scheiding tussen meerderheid en oppositie. En ik kan dat alleen maar toejuichen.

De heer Erik Arckens: Blijkbaar, als ik dat zo volg met een lodderoog. Iedereen is vrij om te denken en te zeggen wat hij wil.

Ik ga nog even concreet in op het thema. Ik heb hier de columns van Open Vld aangehaald. Ik vind het jammer dat de collega's van Open Vld niet zijn ingegaan op de thematiek. Zij hadden daartoe de mogelijkheid. Ik vind het debat over cultuurpolitiek en over aspecten van cultuurpolitiek altijd goed, maar het moet toch altijd in de eerste plaats in het parlement worden gevoerd en pas daarna in de kranten. Debatten over cultuurpolitiek die worden gevoerd in dagbladen, terwijl er eerst de mogelijkheid was om ze te voeren in het parlement, vind ik een beetje onzinnelijk. Ik had liever gehad dat jullie in het parlement iets zouden hebben gezegd. Iedereen is natuurlijk vrij om daarover te oordelen.

Mijnheer de minister, ik heb uw antwoord zeer aandachtig aangehoord. Ik ben blij dat het principe van de gemengde investering al bestaat en dat we in die richting evolueren. Ik bekijk deze zaken nog altijd vanuit de veronderstelling dat u ook de volgende legislatuur minister van Cultuur zult zijn. Ik heb dat hier gezegd om het debat niet te bezoedelen.

Minister Bert Anciaux: Quod non.

De heer Erik Arckens: U weet het nooit. U zegt dat er dit jaar geen integratie van CultuurInvest en van het klassieke subsidiëringssysteem zal zijn, maar u wilt wel evolueren naar beoordelingscommissies die zich tegelijkertijd ook zullen uitspreken over een businessplan en dergelijke en dat zullen betrekken in hun beoordeling. U hebt het voorbeeld gegeven van de podiumkunsten, en dat in een bepaalde fase.

Ik herinner mij dat we het hetzelfde debat ooit hebben gehad in verband met de musical. Dat was uiteindelijk een van de basispunten. In de opstartfase van een musical, waarin de verdeling moest gebeuren, had men gelden nodig. Je kunt het vergelijken met seizoenskredieten. Naderhand zou dat geld dan worden teruggegeven. Maar daar zit je in het kader van het systeem van Cultuurinvest. Dan heb je die beoordelingscommissie en dat Kunstendecreet niet meer nodig. Ik wil daar verder over nadenken, maar voor mij blijft het een vraag hoe wij dat in de toekomst concreet zullen moeten zien.

Ik ben alleszins blij dat u dat kader hebt geschetst, maar ik zeg u al op voorhand dat dit bij de klassieke beoordelingscommissies niet meteen in goede aarde zal vallen omdat dat hun beslissingsmacht een beetje zal beknotten. Zij beoordelen op basis van hun eigen criteria, zoals ze dat al vele jaren doen. Waarom zouden zij zich met economische gegevens moeten bezighouden? Bovendien zullen er nog veel meer aanvragen komen van mensen die bijvoorbeeld met een theater of een theaterontwerp zitten en die in de opstartfase middelen nodig hebben die buiten het klassieke subsidiëringssysteem vallen, en die dan naderhand binnen het klassieke systeem willen vallen. Dat zal voor nieuwe problemen zorgen. Maar daarmee wil ik het absoluut niet afschieten. Wij exploreren hier maar wat in de toekomst eventueel zou kunnen gebeuren. Ik sta er dan ook in grote mate positief tegenover, mijnheer de minister.

U stelt terecht dat ik een fout heb gemaakt in verband met tax shelter. U hebt mij verbeterd, maar wij weten goed waarover het uiteindelijk gaat. Het speelt zich inderdaad af op federaal niveau. Het enige wat ik uit uw antwoord op dat punt van mijn interpellatie kan afleiden, is dat u voorlopig een koele minnaar bent, of blijft, van het tax shelter-systeem. Ik stel een triniteit voor, maar eigenlijk loop ik daarmee al vooruit: vooraleer je een triniteit kunt hebben, moet je eerst een dualiteit hebben. Die gemengde vorm staat nog niet op poten. Dat is allicht voor later,

maar het gaat enorm snel. Ik sta positief tegenover een triniteit, maar ik weet niet hoe dat concreet op poten moet worden gezet. Wait and see. Laat ons zien wat er op federaal niveau gebeurt.

Nogmaals, ik vind het jammer dat de collega's van Open Vld, die dat systeem nu net voorstellen, in dit debat niet tussenkomen. Ik vind het jammer dat zij dat alleen in kranten doen. Waarde collega's, beschouw dit niet als een persoonlijke aanval.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Patrick Lachaert tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de invoering van een dubbele ondersteuningsmaatregel voor de kwaliteitsboekhandel

De voorzitter: De heer Lachaert heeft het woord.

De heer Patrick Lachaert: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, waarde collega's, als vreemde eend in de bijt zal ik een korte vraag stellen.

Mijnheer de minister, eind oktober 2008 lanceerde u een dubbele ondersteuningsmaatregel voor de kwaliteitsboekhandel. De betrokken boekhandelaars konden daarvoor aanspraak maken op gratis exemplaren van titels die vanuit de Vlaamse Gemeenschap productiesteun ontvingen. Daarnaast kunnen ook literaire activiteiten in de boekhandel worden betoelaagd. De regeling is intussen operationeel.

Boekhandelaars konden een aanvraag indienen om een A-label te verkrijgen. Daarmee kunnen ze een beroep doen op de steunmaatregelen.

Criteria voor de toekenning van het A-label zijn onder andere: het aandeel van literaire en culturele werken in het globale titelaanbod; het aandeel van de boekenverkoop in de totale omzet van de winkel; de autonomie die de boekhandelaar heeft om het assortiment in zijn winkel zelf te bepalen.

De uitwerking en uitvoering van de nieuwe maatregelen werden toevertrouwd aan het Vlaams Fonds voor de Letteren in overleg met de Vlaamse Boekverkopersbond (VBB). VBB is lid van Boek.be, de confederatie van de belangenverenigingen van het Vlaamse boekenvak.

50 boekhandels dienden een aanvraag in, aan 41 werd een A-label toegekend. Deze boekhandels hebben inmiddels al een eerste lading gratis titels ontvangen. Deze boeken zijn herkenbaar aan een blauw 'boekwijzer-label'. De ondersteunde boeken overspannen een brede

waaier aan genres: poëzie, kunstboeken, proza, literaire non-fictie, kinder- en jeugdliteratuur, strips en andere.

In de loop van januari 2009 maakten het VFL, het Vlaams Fonds voor de Letteren, en de VBB een eerste evaluatie van de regeling. Daarna zou een nieuwe aanvraagronde naar de boekhandels worden gelanceerd om in de regeling te stappen. Naar ik verneem, zouden boekhandelaars die geen lid zijn van Boek.be geen A-label kunnen krijgen en daardoor ook geen gratis boeken kunnen ontvangen.

Mijnheer de minister, wat was de reden van het niet toekennen van het A-label aan de negen boekhandels die een aanvraag indienden, maar geen A-label kregen? Klopt het dat het lidmaatschap van Boek.be mee in overweging wordt genomen om een boekhandel al dan niet een A-label toe te kennen? Boekhandels die een A-label toegekend krijgen, ontvangen gratis boeken. De handelaars die geen A-label toegekend krijgen, kunnen niet van dit voordeel genieten. Kan deze werkwijze niet aanzien worden als een vorm van corporatisme en/of concurrentievervalsing? Zo ja, plant u uw dubbele ondersteuningsmaatregel om de kwaliteitshandel bij te sturen?

De aanleiding voor mijn vraag is de onvrede bij bepaalde boekhandels over bepaalde toewijzingen. Men vond dat men als niet-erkende boekhandel in een minder gunstige situatie terecht kwam.

De voorzitter: De heer Arckens heeft het woord.

De heer Erik Arckens: Mijnheer de minister, ik ben blij met wat hier voorligt, in die zin dat ik sinds 2004 voor de eerste keer echt iets concreets zie gebeuren. Het is een van de speerpunten van uw beleidsplan van 2004 op cultureel vlak, namelijk een volwaardig boekenbeleid.

Ik denk dat we de discussie over de vaste boekenprijs stilaan mogen vergeten. Ik weet zelfs niet meer of het nog op de agenda staat in de Kamer en zo ja, in welke commissie. Het heeft al in verschillende eigenaardige commissies gezeten.

Er zijn al verschillende keren vragen gesteld over het boekenbeleid en de ondersteuning van boekhandels, door de heer Vandenbossche en door mij. Het ging onder meer over de ondersteuning van individuele boekhandels. Er was één dossier, namelijk van boekhandel Bredero. CultuurInvest en tax shelter waren ook belangrijke elementen in de afhandeling van dat dossier. U kunt zich dat blijkbaar niet meer herinneren. Er is niet veel van terechtgekomen. *(Opmerkingen van minister Bert Anciaux)*

Ja, het kan verkeren, zoals Bredero ook zei. We bewandelen nu een geheel nieuwe piste. Ik wil de heer Luc Vander Velpen van CoLibro citeren, die met getrokken messen staat tegenover Standaard Boekhandel. Ik citeer: “Het is de eerste keer dat in het Vlaamse boekenvak de positieve

rol van de boekhandel eindelijk erkend wordt. Het Vlaams Fonds voor de Letteren en het Productiefonds steunden al jaar en dag waardevolle boeken die moeilijk verkoopbaar zijn. Wat moeilijk is voor een uitgeverij, is ook moeilijk voor een boekhandel.”

Mijnheer de minister, verlaten we nu de piste van individuele ondersteuning van boekhandels zoals Bredero en gaan we uitsluitend op het pad dat de heer Lachaert heeft geschetst? Of gaan we daarnaast toch ook CultuurInvest activeren voor individuele dossiers?

Een van de criteria waaraan een boekhandel moet voldoen om een kwaliteitslabel te krijgen, is dat hij een vast percentage literaire en culturele werken heeft. ‘Cultureel’ is een vaag woord. Wat verstaat u daaronder? Gaat het over boeken over cultuur en/of gedichten en/of non-fictie? We werken binnen een breed begrip ‘cultuur’. Ik hoop dat u dit verder specificeert.

Als men het Nederlandstalige boek en de Nederlandstalige boekhandel ondersteunt, is het van belang kennis te hebben van andere Nederlandstalige boeken. Ik wil u of een volgende cultuurminister maar stimuleren. Ik spreek uit persoonlijke ervaring. Ik ga zo weinig mogelijk naar De Slegte in de ramsj, want mijn armen zijn dan veel te kort om met alle gekochte boeken naar buiten te komen. Er zijn boeken die voor mij essentieel zijn waarvan ik het bestaan niet kende voor ze in de ramsj verschenen. We moeten evolueren naar een systeem waarbij we op de hoogte zijn. Vanuit Noord-Nederland verschijnt er nogal wat interessants op cultureel vlak. Hoe ziet u dat?

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mijnheer Lachaert, ons cultuurbeleid in het algemeen en ons leesbevorderingsbeleid in het bijzonder streeft naar een breed en divers aanbod van boeken dat voor een zo groot mogelijk publiek beschikbaar moet zijn, als lezer en als koper. Uitgevers en boekhandelaars werken als vanzelfsprekend binnen een marktsituatie waar economische wetmatigheden gelden, maar als leveranciers van culturele producten zijn ze ook cruciale partners binnen ons cultuurbeleid. Hier ontmoet cultuur de economie. Vandaar de werking van een Vlaams Fonds voor de Letteren en een Stichting Lezen, maar evenzeer de aandacht voor de boekenbranche binnen CultuurInvest. Mijnheer Arckens, CultuurInvest blijft dus mogelijk.

Vandaar ook de passus binnen de beleidsnota Cultuur 2004-2009 waarin staat – en ik citeer: “We zullen acties ondernemen ter ondersteuning en ter bevordering van de goede boekhandel en uitgever. Het letterenbeleid gaat immers uit van het aanleggen van de weg tussen auteur en lezer. Uitgevers en boekhandelaars, verenigd in Boek.be, zijn de wegebouwers en het Vlaams Fonds

voor de Letteren zal letten op de toepassing van de literaire wegcode. De adviesfunctie van de boekhandelaar en de aanwezigheid van een breed assortiment in de boekhandel moeten op steun van de overheid kunnen rekenen.”

Om het aanbod op een kwaliteitsvolle manier bij de lezer of de koper te brengen, is naast een efficiënt bibliotheeknetwerk een divers landschap van boekhandels noodzakelijk. Bovendien moet de lezer of de koper ook nog altijd terecht kunnen bij een kwaliteitsboekhandel waar hem de juiste informatie gegeven wordt om zijn keuze in het enorme boekenaanbod te helpen maken. Enerzijds houdt dit in dat de boekenverkoper een weloverwogen keuze van titels kan maken en anderzijds dat hij voldoende kennis heeft van de beschikbare titels in zijn boekhandel. Ook nevenactiviteiten zoals lezingen, boekpresentaties, leeskringen en dergelijke kunnen een belangrijke dienstverlening vormen voor de lezer of de koper.

Naast de vaststelling dat de kwaliteitsboekhandels een kwetsbare economische groep blijven, vervullen ze onmiskenbaar een culturele functie en fungeren als ontmoetingsplaats binnen ons letterenbeleid. Ze zijn en blijven een essentiële schakel om een divers aanbod aan boeken voor te stellen aan een ruim publiek.

Om de maatregelen doelgericht te kaderen heb ik, vertrekkende vanuit deze beleidspremissen, samen met mijn administratie gezocht naar een definitie van die ‘culturele’ boekhandel. Naast het gegeven dat bedrijven moeten voldoen aan de Europese normen van de kmo’s, is het belangrijk in het kader van de dienstverlening dat de bedrijfsleider beschikt over autonomie waar het bijvoorbeeld de inkoop van boeken betreft of de aanwerving van kwaliteitsvolle medewerkers. Ook belangrijk is dat de kernactiviteit gefocust is op het culturele boek. Ten slotte vind ik het belangrijk dat er, in het kader van de spreiding, een onderscheid wordt gemaakt tussen boekhandels in een stedelijke omgeving en boekhandels in de periferie van de centrumsteden.

Op die manier kwamen we tot zes criteria en werd de term ‘A-boekhandel’ gedefinieerd. In aanmerking komen de boekhandels die voldoen aan elk van de volgende criteria. Een boekhandel moet een titelvoorraad hebben van 5000 boeken, waarvan 50 percent in het literaire en/of culturele segment volgens de overeenstemmende NUR-codes, of codes van de Nederlandstalige Uniforme Rubrieksindeling, die aan elk boek door de uitgeverij worden toegekend. De uitgeverijen kennen dus die NUR-codes toe, en op basis daarvan moet 50 percent van het aanbod in het literaire of culturele segment zitten. Voor boekhandels gespecialiseerd in kinder- en jeugdliteratuur of kunst en cultuur volstaat een aanbod van minimaal 1.500 titels binnen de specialisatie.

Het tweede criterium is dat de boekenverkoop 70 percent moet uitmaken voor boekhandels in de centrumsteden en 65 percent voor boekhandels in kleine steden. Ten derde

moet de boekhandelaar beschikken over een bestel- en zoekmogelijkheid en heeft hij daarvoor de nodige informatiebronnen ter beschikking. Ten vierde is er personeel aanwezig om de klanten op een kwaliteitsvolle manier te informeren over de aanwezige titels. Ten vijfde heeft de boekhandelaar oog voor samenwerking met plaatselijke culturele, literaire, educatieve organisaties. Tot slot beschikt de bedrijfsleider over de autonomie om te beslissen over aankoop en assortimentsbepaling.

Wie aan deze criteria beantwoordt, kan inschrijven voor twee ondersteuningsmaatregelen. Het eerste is: gratis boeken voor extra presentatie. De boekhandelaars krijgen gratis twee exemplaren toegestuurd van elk boek dat productiesteun heeft ontvangen van de overheid, hetzij door het VFL voor fictie en literaire non-fictie, hetzij door het Agentschap Kunsten en Erfgoed voor algemeen culturele en kunstkritische uitgaven. Deze titels zijn belangrijk voor de kwaliteit en diversiteit van het aanbod, maar economisch het meest kwetsbaar. In principe kunnen die boeken zonder productsubsidie niet worden uitgebracht. De gratis toegestuurde boeken moeten, vanaf het ogenblik van ontvangst, gedurende zes maanden fysiek in de winkel aanwezig zijn. Ze moeten tevens gedurende 24 maanden op bestelling te verkrijgen zijn.

Zoals reeds gezegd, krijgen alle gesubsidieerde boeken een herkenbare blauwe boekenwijzer. Op die manier wordt het publiek erop attent gemaakt dat het om cultureel-literair waardevolle boeken gaat. De boeken zullen, ongeacht van de plaats in de winkel waar ze worden gepresenteerd, steeds herkenbaar zijn.

De subsidies voor literaire activiteiten vormen een ondersteuning van de bijkomende dienstverlening die boekhandelaars de lezers aanbieden. De betrokken boekhandelaars kunnen voor een literaire lezing een subsidie van 350 euro aanvragen. Ze moeten hiervoor minimaal drie en maximaal tien literaire activiteiten per jaar organiseren.

Ik heb besloten vanaf 2008 jaarlijks minimaal 200.000 euro voor de ondersteuning van de kwaliteitsboekhandel vrij te maken. Het Vlaams Fonds voor de Letteren staat in voor de uitwerking van de nieuwe maatregelen. Dit verloopt in samenwerking met de Vlaamse Boekverkopersbond (VBB).

In december 2008 zijn vier, door drie verschillende boekhandels georganiseerde, manifestaties gesubsidieerd. In totaal zijn 41 literaire en culturele titels aan de boekhandels met een A-label bezorgd.

Ik kan besluiten met een verwijzing naar de drie vragen van de heer Lachaert.

Ten eerste, de redenen om het A-label niet toe te kennen, houden in dat niet aan de daarnet opgesomde

criteria is voldaan. Naast het totaal aantal titels in voorraad, was het te kleine aandeel titels in de literaire en culturele segmenten het meest voorkomende afwijzingscriterium. In enkele gevallen was ook het aandeel van de boekenverkoop in de totale omzet problematisch.

Ten tweede, het lidmaatschap van boek.be was en is absoluut geen voorwaarde om een A-label te ontvangen. Dit kan overigens niet. Boek.be is immers een koepel van organisaties en niet van individuele bedrijven uit de boekensector. De VBB is de beroepsorganisatie van boekenverkopers. Het lidmaatschap van de VBB was en is al evenmin een voorwaarde om het label al dan niet toe te kennen. Het Vlaams Fonds voor de Letteren heeft in een gerichte communicatie over de subsidieregeling ten aanzien van alle boekhandels voorzien. In de pers zijn hierover verschillende berichten verschenen. De regeling is tevens op de website vermeld. Daarnaast heeft de VBB zijn leden bijkomende informatie over de subsidieregeling verstrekt. Dit is het recht van deze vereniging.

Ten derde, er kan geen sprake van concurrentievervalsing zijn. De criteria zijn op een geëxpliciteerde doelstelling van het Vlaams cultuurbeleid gebaseerd. Ze vormen een cruciaal element van de beleidsketen rond lezen en boeken. Het betreft hier een concretisering van het kruispunt tussen het cultuurbeleid en de cultuureconomie. De criteria van het A-label zijn objectief, controlebaar en doelgericht. Er is geen sprake van corporatisme. Geen enkele groep, organisatie of onderneming wordt bevoordeeld. Iedereen die aan de criteria voldoet, kan het A-label verwerven. Hierbij horen uiteraard een aantal uitvoeringsmodaliteiten.

Zoals ten tijde van de lancering van deze maatregelen al is meegedeeld, zal het Vlaams Fonds voor de Letteren mij halfweg februari 2009 een eerste evaluatie bezorgen. Op basis hiervan kunnen noodzakelijke verfijningen worden aangebracht. Ik beken dat ik steeds van een honderdtal boekhandels met een A-label in Vlaanderen ben uitgegaan. Een en ander moet overduidelijk worden bijgestuurd. De boekhandels van De Standaard hebben zich, ten gevolge van omstandigheden, niet tijdig kunnen aanmelden. Ze zullen zich tijdens de volgende ronde gedeeltelijk inschrijven. Ik kan uit deze vaststelling enkel afleiden dat de situatie binnenkort cruciaal en ten gronde zal veranderen.

Ik hoop dat ik de vragen van de heer Lachaert afdoend heb beantwoord. Ik denk dat ik tevens twee van de drie vragen van de heer Arckens heb beantwoord. Ik herinner me zijn laatste vraag niet.

De heer Erik Arckens: Mijn laatste vraag betrof de vergroting van de kennis over het bestaan van Nederlandstalige boeken in het algemeen. Ik weet dat mijn vraag zich enigszins buiten de context van deze vraag om uitleg situeert.

Minister Bert Anciaux: We nemen op dit vlak een aantal

initiatieven. Zo zorgen we voor een digitaal platform. Alle boeken die de uitgeverijen verlaten, zullen daar worden geïnventariseerd. Dit platform wordt momenteel opgemaakt. Het zal voor iedereen toegankelijk zijn. Het grote publiek zal kunnen zien wat er in Vlaanderen en in Nederland zal verschijnen en zal alles, met inbegrip van het NUR-nummer, kunnen opzoeken.

De voorzitter: De heer Lachaert heeft het woord.

De heer Patrick Lachaert: Ik dank de minister voor zijn antwoord. Onder juristen is nog wat discussie over de vraag of de selectiecriteria een objectieve, gelijke en niet-discriminerende behandeling garanderen. Ik zal dat hier in het midden laten.

De door de minister geschetste benadering lijkt me correct. Het zal er nu op aankomen die benadering in de toekomst op een correcte manier door de realiteit bevestigd te zien.

Ik heb begrepen dat de woordvoerder van de minister hier ook bedenkingen bij heeft. Begin januari 2009 heeft hij in de krant verklaard dat de Vlaamse overheid geen bepaald type boekhandel mag bevoordelen. Hij zou echter ook niet gelukkig zijn met het ontstaan van een monopolie. Er moet aandachtig op worden toegezien dat de situatie niet in een bepaalde richting groeit.

Ik ben in elk geval tevreden met het antwoord dat de minister net heeft gegeven.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Bart Van Malderen tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de financiële steun van de Vlaamse Regering aan Music For Life

– *Mevrouw Els Robeyns treedt als waarnemend voorzitter op.*

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Mevrouw de voorzitter, mijn vraag om uitleg betreft een initiatief dat iedereen kent. Eind december 2008 was Vlaanderen immers voor de derde maal in de ban van Music For Life, een initiatief van de jongerenzender Studio Brussel. Ditmaal hebben drie presentatoren zich in Gent in een glazen huis laten opsluiten om aandacht te vragen en fondsen in te zamelen voor moeders op de vlucht.

Music For Life had succes. Tijdens het slotevenement is meegedeeld dat het Rode Kruis een bedrag van meer dan

3,5 miljoen euro had opgehaald. De Vlaamse Regering heeft eveneens een duit in het zakje gedaan: minister-president Peeters en minister Van Brempt hebben een cheque van 300.000 euro aan de organisatoren overhandigd.

Aangezien het een significant bedrag betreft, heb ik hier enkel alle lof voor. Dit valt zeker toe te juichen. Het overgrote deel van het totaalbedrag is door middel van honderden kleinschalige initiatieven in heel Vlaanderen ingezameld. Duizenden mensen, voornamelijk jongeren, hebben hun creativiteit aangewend om Vlaanderen aan te zetten tot een leveren van een bijdrage. Zo zijn in het kader van Music For Life heel wat fuiven en optredens georganiseerd.

Het was natuurlijk onmogelijk telkens de volledige opbrengst naar Music For Life te laten gaan. Bij het organiseren van dergelijke evenementen komen natuurlijk kosten kijken. Een van die kosten betreft de bijdrage aan Sabam en de billijke vergoeding. Een aantal organisatoren hebben trouwens pas achteraf een factuur ontvangen. Aangezien het geld op dat ogenblik al was doorgestort, brengt dit nog een bijkomend probleem met zich mee.

Wat de billijke vergoeding betreft, neemt de Vlaamse overheid onder bepaalde voorwaarden reeds de kosten op zich. Mij lijkt het billijk dat de Vlaamse Regering naar aanleiding van de volgende editie van Music For Life zou proberen een overeenkomst met Sabam te onderhandelen. Sabam heeft momenteel al dergelijke overeenkomsten met een aantal federaties. Op die manier zou de Vlaamse Regering ervoor kunnen zorgen dat de organisatoren van bij Music For Life geregistreerde evenementen of zelfs van andere evenementen zouden worden vrijgesteld van een individuele bijdrage. Dat zou de organisatoren een aantal administratieve lasten besparen. Bovendien zouden financiële verrassingen achteraf kunnen worden vermeden. Het is in elk geval mijn overtuiging dat organisatoren en artiesten bij deze regeling uitermate gebaat zouden zijn.

Mijnheer de minister, hoe evalueert u het bestaan van het derdebetalersysteem met betrekking tot de billijke vergoeding? Overweegt u, in het licht van de problematiek die ik net met betrekking tot Music For Life heb geschetst, een uitbreiding van dit systeem?

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mevrouw de voorzitter, ik wil me kort bij deze vraag om uitleg over de werking van het derdebetalersysteem aansluiten. Ik heb hierover al een schriftelijke vraag gesteld. De minister heeft die echter zeer summier beantwoord.

Ondertussen heeft de Vlaamse Jeugdraad een advies over een aantal knelpunten van het systeem uitgebracht. We hebben al eerder signalen ontvangen over de problemen met de werking van het derdebetalersysteem. Het advies

van de Vlaamse Jeugdraad behandelt vooral de opsplitsing van activiteiten en de vraag wanneer het om een buitenactiviteit gaat. Deze elementen hebben een weerslag op de kostprijzen. De beheersvennootschap aanvaardt blijkbaar niet dat een fuif in een tent als een openluchtactiviteit wordt beschouwd. Elders in de uitleg staat nochtans te lezen dat activiteiten in ruimtes zonder vaste dakconstructie als activiteiten in open lucht moeten worden beschouwd. Het voorbeeld van tenten staat hier specifiek vermeld. Hoewel er aanwijzingen zijn dat deze activiteiten als buitenactiviteiten moeten worden aanzien, aanvaardt de beheersvennootschap dit niet.

Er zijn diverse meldingen geweest. Op de site www.ikgebruikmuziek.be is een klacht ingediend. De verhoopte en verwachte aanpassingen zijn er echter niet gekomen. De aanpassing bestaat eruit dat de bijdragen voor fuiven in tenten niet volgens de principes van de openluchtactiviteiten worden berekend.

Mijnheer de minister, bent u de op hoogte van deze feiten? Bent u bereid over eventuele bijstellingen te debatteren? De Vlaamse Jeugdraad heeft nog een aantal andere vragen geformuleerd. Hebt u die vragen met de Vlaamse Jeugdraad besproken? De Vlaamse Jeugdraad verwacht een oplossing voor dit probleem en wil dat de beheersvennootschap de gemaakte afspraken respecteert. De beheersvennootschap mag de in deze commissie gemaakte afspraak over artikel 42 niet eenzijdig en op basis van een subjectieve interpretatie aanpassen. De beheersvennootschap moet opnieuw de juiste tarieven en opsplitsingsmogelijkheden voor de berekening van de oppervlakte hanteren. Er moet duidelijkheid komen over de dienst die de beheersvennootschap controleert en over de procedure om een klacht tot sanctionering in te dienen. Ik weet dat het hier vrij sterke uitspraken betreft. Hoe staat u hiertegenover?

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

– *De heer Dany Vandenbossche treedt opnieuw als voorzitter op.*

Minister Bert Anciaux: Mijnheer de voorzitter, sinds de start van het derdebetalersysteem voor de billijke vergoeding in 2007 vormt de opvolging en de evaluatie van dit systeem een continu proces. Dit proces had en heeft op regelmatige basis bijkomende maatregelen tot gevolg. Bij deze opvolging zijn verschillende partners betrokken. Het gaat dan met name om mijn kabinet, de administratie, de beheersvennootschap en het middenveld, voornamelijk het Intersectoraal Overleg Cultuur (ISOC).

Ik zal even toelichten welk traject tot op heden is afgelegd. Eerst en vooral is op basis van de reacties van het ISOC en in overleg met het ISOC regelmatig met de beheersvennootschap Simim overleg over de

gebruiksvriendelijkheid van de website gepleegd. De website is continu bijgewerkt.

De laatste aanpassing in het najaar van 2008 is een concreet voorbeeld. Een evenement kan een complex gegeven zijn. Het kan over verschillende dagen gespreid zijn, op verschillende locaties plaatsvinden en verschillende onderdelen omvatten. Dit kan allemaal al dan niet met drank, inkomprijzen, dans of luidsprekers gepaard gaan. Kortom, het kan om een complex geheel gaan. Om de correcte opsplitsingen mogelijk te maken, moet het systeem voor elke aangifte toegankelijk zijn. Voor eenvoudige aangiften blijkt dit vaak complexer dan nodig. Om die reden is aan de website een nieuwe functie, namelijk de 1-1-1-aangifte, toegevoegd. Het betreft hier de aangifte van een evenement op een locatie en op een moment. Dit kan nu op een vereenvoudigde manier.

Daarnaast hebben we vastgesteld dat de bekendheid van het systeem bij het verenigingsleven nog tekortschiet. Ik heb de Verenigde Verenigingen in 2008 dan ook de opdracht gegeven een bekendmakings- en sensibiliseringscampagne voor het verenigingsleven op te zetten. Deze campagne is nog voor de zomervakantie gelanceerd en heeft op korte tijd al een effect op het aantal aanvragen binnen het derdebetalersysteem. Ook de komende maanden zal ik me nog inzetten voor de bekendmaking van het systeem. Budgettair zijn er voor de opstart van het systeem prognoses opgemaakt met een kostprijs tot 550.000 euro op kruissnelheid.

Na iets meer dan een jaar actief te zijn, komt de totaalfactuur van de Vlaamse overheid neer op 78.000 euro. Dat is een stuk lager dan oorspronkelijk was voorzien. De oorzaken hiervan zijn verscheiden. Enerzijds ligt de algemene bekendheid van de billijke vergoeding nog niet zo hoog in vergelijking met bijvoorbeeld Sabam. Daarnaast moet de Vlaamse overheid blijven investeren in het bekendmaken van het derdebetalersysteem, willen we het tot bij de lokale ook niet-structurele verenigingen brengen.

Tot slot is de inschatting op voorhand gemaakt op basis van de maximale inschatting van het probleem voor het verenigingsleven. Dit probleem blijkt nu gelukkig niet zo maximaal te zijn. Ook is onze hypothese gebaseerd op informatie vanwege de betrokken beheersvennootschappen dat er in Vlaanderen steeds meer zullen werken met een jaartarief. Ze blijkt meer dan verwacht waar te zijn. Het derdebetalersysteem geldt in deze gevallen, en de billijke vergoeding zit dan vervat in de gebruiksprijs en de huurprijs van de accommodatie. Het is duidelijk dat het grootste gedeelte van de Vlaamse activiteiten in dergelijke infrastructuur plaatsvindt.

Af en toe bereiken ons nog problemen van lokale actoren over de billijke vergoeding. Meestal gaat het over initiatieven die niet op de hoogte waren van de mogelijkheden van het derdebetalersysteem en zich nadien wel benadeeld voelen.

Mijn voorlopige conclusies zijn de volgende. Het continue proces van opvolging en van bijsturing is noodzakelijk om het derdebetalersysteem als een efficiënt middel in te zetten. Ook in de toekomst zullen er ongetwijfeld tips en aanbevelingen volgen die de gebruiksvriendelijkheid van het systeem ten goede komen en zal er nog geïnvesteerd moeten worden in de bekendmaking ervan.

De tweede vraag peilt naar de mogelijkheden om dit uit te breiden naar de vergoeding die aan Sabam moet worden uitbetaald in het kader van Music-for-Lifeinitiatieven. Music for Life is een heel lovenswaardig initiatief dat elk jaar opnieuw iedere Vlaming aanspreekt om geld in te zamelen voor het goede doel. De manier waarop Studio Brussel en haar presentatoren al drie jaar op rij een zo wervend, sensibiliserend initiatief realiseren is schitterend.

Music for Life is wel niet het enige initiatief waarvoor benefietoptredens en fuiven worden georganiseerd. In principe is elke fuif van een lokale vereniging als goed doel of social profit te benoemen. Het voorstel om een aparte regeling vanwege de Vlaamse overheid met Sabam uit te werken voor een vrijstelling of tussenkomst voor Music for Life zou erg beperkt, zelfs onbillijk zijn tegenover de vele andere filantropische en benefietinitiatieven. Er zijn er immers duizenden met elk ongetwijfeld fantastische doelen. Het lopende regeerakkoord vermeldt inderdaad het engagement om naast het uitwerken van een vrijstellingsregeling voor de billijke vergoeding ook te onderhandelen over een mogelijke vrijstellingsregeling inzake auteursrechten voor sociaal-culturele verenigingen. Mijn medewerkers en de administratie hadden de voorbije jaren enkele overlegmomenten met Sabam, laatst nog op 14 januari 2009.

Daaruit blijkt steeds weer opnieuw hoe moeilijk of bijna onmogelijk het is om voor Sabam een overkoepelende, gemakkelijke oplossing te vinden. De redenen hiervoor zijn onder meer – in tegenstelling tot de billijke vergoeding waar de tarieven door de overheid in overleg met de beheersvennootschappen en de gebruikers worden vastgelegd – dat er geen algemene tarieven voor Sabam zijn. De kunstenaar behoudt het recht voor om individueel zijn aandeel te bepalen. Er zijn dus geen gecentraliseerde tarieven mogelijk. Net zoals bij de billijke vergoedingen kunnen er wettelijk geen billijke afspraken worden afgesproken, maar moet elke korting individueel worden aangevraagd. Sabam strekt zich echter veel breder en complexer uit dan de billijke vergoeding.

Tot slot is de billijke vergoeding een relatief recente inning. Ze is voor veel actoren nog vrijwel onbekend. Sabam is dat niet. Er is een veel grotere gewenning, en Sabam wordt veel meer geïnd dan de billijke vergoeding. Dat maakt het belang dat Sabam heeft bij een omvattende regeling beperkter: ze hebben er zelf geen of minder belang bij.

Vanuit een Vlaams perspectief valt te verwachten dat als er toch een systeem wordt gevonden om als derdebetaler op te treden, de rekening beduidend hoger zal liggen dan wat momenteel aan billijke vergoedingen wordt betaald. Een niet-geconsolideerde raming van Sabam gewaagt voor Vlaanderen van ongeveer 1,5 miljoen euro op jaarbasis.

Ik herhaal wat eerder al is gesteld. Momenteel bestaat er geen systeem dat dergelijke regeling wettelijk mogelijk maakt. Deze raming is niet gecheckt en werd evenmin grondig geanalyseerd. Sabam heeft de voorbije jaren ook gewerkt aan een beter imago, onder meer door meer transparante tarieven, het uitwerken van een goede website en een simulator, alsook door de keuze om het netwerk van zelfstandigen die zich vaak op cowboyachtige wijze gedroegen, systematisch te vervangen door Sabam-werknemers die een soortgelijke aanpak huldigen.

Toch blijft Sabam voor vele lokale organisatoren een probleem. Regelmatig ontvangen wij zowel persoonlijk als via mijn kabinet en administratie verhalen van onheuse toestanden. Meestal zijn het juist het gebrek aan transparantie en de Wild West-attitude van de inner die het probleem veroorzaken. Niet zelden worden goedmeurende bevlogen plaatselijke organisatoren hierdoor hopeloos gefrustreerd.

Ten slotte blijf ik erbij dat een groot deel van deze euvels is te wijten aan een onaangepaste toepassing van een Europese regelgeving. Sabam, de billijke vergoeding en ook nog andere inningen worden federaal georganiseerd. Daarbij houdt de regelgever onvoldoende rekening met de eigenheid van het verenigingsleven en het grote verschil in de verschillende gemeenschappen. Ik hoop dat de toepassing van onder andere Sabamprocedures in de toekomst een competentie wordt van de gemeenschappen, zodat deze inning zal worden georganiseerd met een fundamenteel respect voor de kunstenaars, maar ook met evenveel respect voor het verenigingsleven.

De vragen van mevrouw Rombouts zijn nogal detaillistisch. Als mijn antwoord niet volstaat, moet er een schriftelijke vraag worden gesteld. Ik kan nu zeggen dat er een koppige discussie heerst tussen de sector en de beheersvennootschap. Het probleem zal op het federale niveau moeten worden beslecht. Het federale niveau is de toezichthouder. We kunnen enkel hopen dat er snel duidelijkheid komt in deze discussie. Zolang er geen duidelijkheid is, passen we de regels toe. Vlaanderen mag hier geen keuze maken, maar uiteraard kiezen we voor een eenvoudige en billijke oplossing. Het is een geschil dat op het federale niveau moet worden beslecht.

Er is een bewijs dat er een slechte toepassing kan zijn van onduidelijke regels. Ik hoop dat deze regels zo snel mogelijk duidelijker worden. Ik kan er alleen maar vragende partij voor zijn en hopen dat de Jeugdraad een antwoord krijgt op zijn bezorgdheid.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Ik dank de minister voor zijn antwoord.

Wat de billijke vergoeding betreft, is vastgesteld dat de afstand tussen wat begroot is en wat reëel is, toch wel zeer groot is. U zult het nodige werk moeten steken in het bekendmaken ervan. Het is ook het meest recente van de twee betalingen die men moet verrichten. De vaststelling dat er in tegenstelling tot wat men dacht, nogal wat uitbaters een jaartarief afsluiten, heeft voor een verandering in het landschap gezorgd. Daarnaast zijn er steeds minder privézaal en komt men steeds meer in publieke zaal terecht waar de gemeenten bijna per definitie een jaartarief afsluiten.

Music for Life was vooral een aanleiding om de vraag te stellen over deze passage in het regeerakkoord en na te gaan of het mogelijk is om met Sabam een koepel-overeenkomst af te sluiten. Met andere organisaties wordt dat wel gedaan, en dat pleit niet voor Sabam. Ze slagen er al jaren perfect in om met de Vlaamse Federatie van Jeugthuizen en Jongerencentra een akkoord af te sluiten waarin is bepaald dat al wie lid is van een bepaalde jeugdhuisfederatie, bijna standaard tot 50 percent korting kan krijgen op het te betalen jaarbedrag. Het verbaast me dat Sabam zo dwarsligt om met de Vlaamse overheid te praten. Het zou toch best mogelijk moeten zijn om tot een akkoord te komen.

De filantropie is mogelijk een werkveld waar wat sneller vooruitgang kan worden geboekt. Ik stel vast dat de lat niet voor iedereen even hoog ligt. Voor de Vlaamse overheid wordt ze blijkbaar nog wat hoger gelegd.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Ik heb begrepen dat u pleit voor een billijke vergoeding. We pleiten er allemaal wel voor. Het is best dat de knelpunten worden opgelost.

Ik ben bereid om er een schriftelijke vraag over in te dienen, maar hoop er dan een uitgebreid antwoord op te krijgen. Ik heb al verwezen naar mijn andere vraag, maar hoop dat het probleem wordt opgelost en dat we er samen kunnen aan werken.

Minister Bert Anciaux: Mijn antwoord bestond erin om te zeggen dat dit in eerste instantie op federaal niveau moet worden uitgeklaard. Mijn antwoord op uw schriftelijke vraag zal dan ook in die zin zijn.

Mevrouw Tinne Rombouts: Bent u bereid om daar met uw federale collega's over te spreken?

Minister Bert Anciaux: Die bereidheid is er altijd.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Hans Schoofs tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de stand van zaken in verband met pesten en cyberpesten in jeugd- en sportverenigingen

De voorzitter: De heer Schoofs heeft het woord.

De heer Hans Schoofs: In navolging van een vraag om uitleg in de commissie voor Onderwijs over cyberpesten en pesten, heb ik mijn vraag hier ingediend omdat het blijkbaar een nijpend probleem is. Het onderwijsblad Klasse heeft een grootscheepse sensibiliseringcampagne over pesten op school aangekondigd. Blijkbaar doet het probleem zich in toenemende mate voor in ons Vlaams onderwijs, maar ook in ons Vlaams verenigingsleven.

3 tot 8 percent van de kinderen zou worden gepest. Een recente Amerikaanse studie zou via hersenonderzoek hebben geconstateerd dat intensief en langdurig pestgedrag hetzelfde psychische effect heeft als oorlogsgeweld of seksueel misbruik. Uit het vorige jaarverslag van het Kinderrechtencommissariaat blijkt dat er nog steeds klachten zijn over onoordeelkundig optreden van scholen, over het minimaliseren van het probleem en het leggen van de verantwoordelijkheid bij het slachtoffer, de gepeste leerling. In veel gevallen verlaat de gepeste leerling uiteindelijk de school, wat de enige uitweg lijkt, maar zeker niet de beste oplossing is. Naar verluidt zou in het schooljaar 2006-2007 zelfs een zelfmoord het gevolg zijn geweest van pestgedrag op school.

Het probleem dijt uit, en doet zich niet enkel in het onderwijs voor. Er is ook het cyberpesten. Kinderen en jongeren beschikken over een kanaal om het pestgedrag dat zich op school manifesteert, voort te zetten via de digitale snelweg: msn, sms, het hele hedendaagse gamma aan communicatiemiddelen.

De vraag wordt in deze commissie dan ook terecht gesteld. Heel wat jongeren krijgen dezelfde pestuitingen over zich heen. Thuis, maar ook via de jeugdclub en de jeugd- of sportvereniging wordt er verder gepest. Ook het Vlaams Instituut voor Wetenschappelijk en Technologisch Aspec-tenonderzoek (viWTA), het huidige Instituut Samenleving en Technologie (IST), heeft dat in een studie erkend. Wij hebben dat in de commissie voor Onderwijs tijdens de hoorzitting van 25 oktober 2006 ervaren.

Het pestgedrag vergt een integrale aanpak. Wij hebben hier ten dele een aansluiting via het decreet op het ethisch sporten. Ook binnen het beleidsdomein Sport is dit een ethische kwestie.

Ik stel dan ook mijn vragen aan u, mijnheer de minister, want u bent minister van Sport en Jeugd en Cultuur. Is er geen nood aan een doorgedreven onderzoek naar concrete oplossingen voor pesten en cyberpesten buiten de school? In hoeverre zijn de belangrijkste sleutel- en vertrouwenspersonen in jeugdbewegingen en sportclubs bij de jongeren vertrouwd met het fenomeen en met concrete goede praktijken om dit te benaderen? Moet er geen overleg met andere bevoegde ministers worden opgestart om het probleem ook buiten de school aan te pakken? Is er volgens u geen nood aan een antipestplan, naar analogie met het Vlaams Actieplan Suïcidepreventie?

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Mevrouw Els Robeyns: Mijnheer de minister, ik sluit mij graag aan bij de vraag van de heer Schoofs.

Cyberpesten is een fenomeen dat de laatste jaren de kop heeft opgestoken en is toegenomen. Het hangt samen met de alsmaar toenemende populariteit van de nieuwe media waarmee vooral jongeren het meest vertrouwd zijn. Op het internet bestaat de mogelijkheid om volledig anoniem binnen te dringen in de privésfeer van de gepeste. Dat kan heel verstrekkende gevolgen hebben. De websites en nieuwsfora zijn voor iedereen toegankelijk. Wie bepaalde informatie op websites plaatst of informatie misbruikt, weet vaak niet waar het eindigt.

Ik weet niet of cyberpesten dezelfde gevolgen kan hebben als oorlogsgeweld. Ik hoop in elk geval van niet, maar ik wil het toch zeker niet minimaliseren. Het is een ernstig probleem, dat zich ook bij ons voordoet. Het moet zeker en vast op een integrale manier worden aangepakt, in het onderwijs en bij het CLB, maar niet alleen in het onderwijs: ook jongerenorganisaties, internetproviders en gsm-operatoren moeten samenwerken in een globale aanpak.

Wij moeten jongeren sensibiliseren, maar ook ouders en scholen. Wij moeten ook onze jongeren weerbaar proberen te maken. Wij moeten hen sociale vaardigheden bijbrengen zodat zij weten hoe zij moeten omgaan met het probleem. Hier is een belangrijke rol weggelegd voor het jeugdwerk, dat wekelijks op een informele manier met onze jongeren in contact staat. Het jeugdwerk kan een belangrijke rol spelen in het weerbaar maken van de jongeren.

Mijnheer de minister, bestaat hiervoor binnen het jeugdwerk aandacht? Heeft het Vlaams InformatiePunt Jeugd (VIPjeugd), dat qua informatie een coördinerende rol heeft, specifieke aandacht voor het fenomeen pesten en cyberpesten? Zijn er officiële cijfers over het voorkomen van cyberpesten in Vlaanderen?

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Mijnheer de voorzitter, ik sluit mij graag aan bij de vraag van de heer Schoofs en de bedenking van mevrouw Robeyns.

Het pesten in de sociaal-culturele verenigingen – het jeugdwerk, de sportverenigingen, enzovoort – heeft een heel ander karakter dan het pesten in het onderwijs. Schoolgaan is verplicht, naar een vereniging ga je per definitie vrijwillig, of hoogstens onder druk van de ouders. De gepeste zal meestal thuisblijven en niet meer naar de vereniging gaan. Dat maakt de dringendheid om er iets aan te doen minder groot dan in het onderwijs. In het onderwijs merken de leerkrachten heel snel dat er een probleem is en dat er iets aan moet worden gedaan. Daardoor zijn er al heel wat initiatieven genomen. Anderzijds merken leiders waarschijnlijk wel vaak dat er een pestprobleem is, maar als de gepeste uiteindelijk toch verdwijnt, lost het bij wijze van spreken zichzelf op.

Wij zouden leidinggevenden, monitoren en dergelijke, moeten kunnen steunen in een proactief of preventief aanpakken van pestgedrag. Dat heeft volgens mij tot nu toe nog niet veel aandacht gekregen.

De heer Schoofs vraagt naar onderzoek. Wij hebben hier en in de commissie voor Onderwijs enkele jaren geleden het viWTA gehoord. Heel wat specialisten brachten tijdens de hoorzitting hun ervaringen en suggesties om pesten en cyberpesten aan te pakken. Ik heb daar vooral van onthouden dat het een geïntegreerde aanpak moet zijn. Mijnheer de minister, het zou goed zijn als we de volgende legislatuur een beleidsrotonde opzetten, of hoe het dan ook zal heten. Wij moeten een geïntegreerde manier vinden om met de verschillende beleidsdomeinen, Onderwijs, Welzijn, Jeugd en misschien ook Media, expertise samen te brengen, expertise die voor al die beleidsdomeinen kan dienen. Ik weet niet of het VIP-jeugd of het kenniscentrum Mediawijsheid of Klasse of een expertisecentrum binnen Welzijn daarin een rol kan spelen. Het zou goed zijn dat het ergens wordt gecoördineerd en dat de goedepraktijkvoorbeelden uit bijvoorbeeld Onderwijs als inspiratie kunnen dienen voor het jeugdwerk of omgekeerd.

Ik wil ten slotte de bedenking maken dat we daar toch wel werk van moeten maken. Wij zijn sterke pleitbezorgers van verenigingen. Wij stellen dat wie participeert aan een vereniging vertrouwen heeft in de maatschappij, een positief zelfbeeld creëert, samenwerkt en een goede start heeft voor de rest van zijn leven. Jongeren die heel vroeg afhaken uit het verenigingsleven omdat ze worden gepest, zullen zich terugtrekken uit de maatschappij en een wantrouwen ontwikkelen ten aanzien van anderen. Daar heb je als maatschappij weinig vat op. Ze zijn helemaal niet meer geïntegreerd. Dat is een belangrijke reden om steun te verlenen aan sportverenigingen die inspelen op de sportiviteit of aan jeugdverenigingen met een pedagogisch project. Wij moeten deze verenigingen

helpen om daar, met een bottom-up-aanpak, iets aan te doen. Wij kunnen dat stimuleren.

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Geachte collega's, de voorbije jaren dook het onderwerp cyberpesten regelmatig op. Terecht, want de nog steeds 'nieuwe' media vormen een dynamische maar vaak onbeheersbare omgeving waarin jonge mensen naar hartenlust ronddwalen. Deze media bieden ongelofelijke kansen, ze geven onverhoopte mogelijkheden, maar ze dragen in zich ook heel wat uitdagingen en zeker ook gevaren.

Voor jonge mensen zijn deze media niet 'nieuw', want zij hebben ze altijd gekend. De nieuwigheid blijft er vooral voor de ouders, de opvoeders, de begeleiders. Die zijn vaak niet zo vertrouwd met wat zich allemaal ontwikkelt. Deze onbekendheid vormt dan ook een belangrijke reden om zich vragen te stellen. Dat zijn terechte vragen, vragen die niet zozeer of zeker niet alleen gebaseerd zijn op wantrouwen, maar die zijn ingegeven vanuit een pedagogische reflex. En de pedagogiek balanceert altijd tussen vertrouwen geven en grenzen stellen.

In deze context past de vraag over het cyberpesten. We weten dat de overgrote meerderheid van onze kinderen en jongeren veel tijd doorbrengt met pc en gsm. We weten ook dat pestgedrag van alle tijden is, en ook van alle omgevingen en leeftijden. We weten ondertussen dat via de nieuwe communicatiemediën, zoals computers, gsm's, enzovoort, dit pestgedrag een specifieke ontwikkeling kent.

Er is bij mijn weten tot op heden geen concreet gericht onderzoek uitgevoerd naar pestgedrag of cyberpesten, gerelateerd aan het jeugdwerk of de sportclubs. Maar iedereen die vertrouwd is met jeugdwerk of met sportverenigingen weet dat pesten ook daar jammer genoeg voorkomt. Dit is ook niet verwonderlijk, aangezien pesten veelal voorkomt bij kinderen tussen tien en veertien tot zestien jaar en zich vooral in groep manifesteert. De halfjaarlijkse rapporten van de Kinder- en Jongerentelefoon wijzen er telkens opnieuw op dat pesten een van de meest voorkomende redenen is waarom kinderen bellen.

Pesten is dus een probleem dat we zeker niet mogen onderschatten. Ik ben het daar volkomen mee eens. Ik weet niet of apart onderzoek per sector of domein waarin jongeren van die leeftijdscategorie actief zijn noodzakelijk is, of dat er behoefte is aan specifieke aanvullende acties. Er bestaat vandaag al behoorlijk wat aandacht voor pesten en cyberpesten binnen de sectoren Jeugd en Sport.

Deze aandacht is niet nieuw. Midden de jaren negentig al gaf de landelijk erkende jeugdvereniging Jeugd & Vrede het handboek uit over 'Pesten in het jeugdwerk'.

Hoe omgaan met pesterijen? Tips voor jeugdwerkers'. Dit boek bevatte uiteraard nog geen verwijzingen naar cyberpesten, maar het wijst wel op de aandacht binnen het jeugdwerk. Deze uitgave werd intussen ook al herwerkt. Jeugd & Vrede biedt trouwens over dit thema heel wat materiaal voor scholen en jeugdwerk aan. Op haar website staat bovendien een uitgebreid en recent dossier over pesten en cyberpesten van meer dan tachtig pagina's ter beschikking. Daarnaast verzorgt deze vereniging ook voor heel het jeugdwerk in Vlaanderen vorming over pesten en hoe ermee om te gaan binnen het jeugdwerk. De websites van Chiro en van Scouts en Gidsen Vlaanderen, de twee grootste jeugdbewegingen, behandelen het thema pesten en verwijzen daarbij ook naar Jeugd & Vrede.

Ook de sportclubs hebben aandacht voor het fenomeen. Het vak Didactiek van de opleiding tot initiator van de Vlaamse Trainersschool besteedt aandacht aan pestgedrag. De bondige fiche 'Het gepeste kind' moet een eerste houvast bieden voor toekomstige trainers in de sportclubs. Daarnaast werken verscheidene sportfederaties, bijvoorbeeld de gymfederatie, aan sensibiliseren via affichecampagnes en hebben heel wat clubs de fair play expliciet opgenomen in hun huishoudelijk reglement.

Nogmaals, ik wil zeker het probleem van pesten niet onderschatten, integendeel. De gevolgen van pesten, zeker bij jonge mensen, kunnen bijzonder ingrijpend zijn en een heel leven lang negatief doorwerken. Daarom vragen ze expliciete aandacht. Maar ik ben er ook van overtuigd dat beide sectoren zich bewust zijn van het probleem en er de nodige aandacht aan besteden. Daarbij verwijs ik ook graag naar de inspanningen van het VIPjeugd. Naast een uitgebreide folder over pesten, die kinderen en jongeren kunnen terugvinden in de JIP-zuilen, heeft ook de website www.lifel215.be, die zich specifiek tot 12 tot 15-jarigen richt, aandacht voor pesten en cyberpesten. Daar wordt ook doorverwezen naar onder meer de Kinderen- en Jongerentelefoon.

Ik wil voorlopig geen uitspraken doen of er heel concreet een Antipestplan moet komen, maar ik ben het wel met u eens dat een overleg met mijn collega-ministers van Onderwijs en Welzijn bijzonder interessant kan zijn om in kaart te brengen welke acties er al genomen worden en om na te gaan of er nood is aan extra inspanningen. Mevrouw Poleyn, voor de coördinatie lijkt het me dus interessant om samen te zitten met Onderwijs en Welzijn.

Ik wil afsluiten met een belangrijk element. Heel binnenkort beginnen de werkzaamheden ter voorbereiding van het derde Vlaamse Jeugdbeleidsplan. Dit plan legt het geïntegreerde jeugdbeleid van de Vlaamse Regering voor de volgende legislatuur vast. Dit plan lijkt me een uitermate geschikt instrument indien blijkt dat er meer gezamenlijke inspanningen moeten worden genomen. Zowel de Vlaamse Jeugdraad als het Steunpunt Jeugd zijn betrokken

partners bij de opmaak van dit plan. Ik zal hen deze bekommernis doorgeven. Het lijkt me relevant om ook hun stem hierin te horen. Misschien kunnen we die coördinatie realiseren via het derde Vlaamse Jeugdbeleidsplan.

De heer Hans Schoofs: Mijnheer de minister, bedankt voor uw uitvoerig antwoord. Ik ben overtuigd dat er al heel wat inspanningen op het terrein gebeuren en dat er een bewustmaking is in diverse geledingen van de maatschappij, ook in het jeugd- en sportleven. Maar ik denk dat er nog stappen vooruit gezet kunnen worden, zoals u ook zelf aanhaalt, via een Jeugdbeleidsplan. U bent bereid om overleg te plegen met uw collega's van Onderwijs en Welzijn. Voor jongeren tussen tien en zestien jaar is pesten inderdaad een probleem dat een geïntegreerde aanpak vergt.

Er kunnen zeker stappen worden gezet op het vlak van detectie en het signaleren van pestgedrag via de andere geledingen. Als het gedetecteerd wordt in de school, zou er even een signaal gegeven moeten worden aan de sport- of de jeugdbeweging. Dat moet zeker mogelijk zijn. Die wisselwerking kan worden verfijnd.

Er moet ook een structurele aanpak mogelijk zijn via de monitorenopleiding. U hebt er zelf melding van gemaakt dat het via de sportmonitoren aangeraakt wordt in de Vlaamse Trainersschool. Maar er zijn nog veel andere opleidingen die meer onder de koepel van de sportfederaties worden georganiseerd. Die kunnen wellicht nog verder verfijnd worden, met de noodzaak om dit aan te pakken en te signaleren. Ook op het vlak van basiskadervorming voor monitoren in jeugdbewegingen kunnen stappen vooruit gezet worden.

Ik ben dus blij dat u contact wilt leggen met uw collega-ministers. Een integrale aanpak is noodzakelijk. Wij werken, ook vanuit de leden van de commissie voor Onderwijs, aan een voorstel van resolutie. Een en ander kan hand in hand gaan: uw acties bij de Vlaamse Regering en onze acties in de schoot van het parlement. Ik hoop dat we vlug tot instemming kunnen komen, om in een volgende legislatuur een aantal beleidsmaatregelen voor te stellen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de aanleg van een motorcrossterrein in West-Vlaanderen

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer de minister, verschillende collega's en ik hebben al vragen gesteld over de stand van zaken voor de definitieve en de

voorlopig erkende motorcrossterreinen. Mijn bezorgdheid ging toen en gaat nog altijd uit naar de toewijzing van een geschikte locatie in West-Vlaanderen.

U hebt toen – onder meer op mijn suggestie – gezegd dat er een tijdelijk motorcrossterrein kon worden overwogen in het uitbreidingsgebied van de Zeebrugse haven op anderhalve kilometer van de woonkern. Intussen heb ik vastgesteld dat de provincie West-Vlaanderen via een wijziging in het ruimtelijk uitvoeringsplan die mogelijkheid heeft geopend. Nu ligt de bal in het kamp van de Vlaamse Regering. Als daar groen licht wordt gegeven, wil het schepencollege van Brugge de bouwvergunning van tijdelijke aard geven om het motorcrossterrein operationeel te maken.

Wat is de stand van zaken van de zoektocht naar een geschikte definitieve locatie voor de beoefening van de motorcrosssport in West-Vlaanderen? Werd de locatie in het uitbreidingsgebied van de Zeebrugse haven effectief overwogen, en welke stappen moeten nu nog genomen worden om dit operationeel te maken? Indien dit nog niet gebeurd is, wat is de reden daarvoor? Indien wel, hoe lang kan dit terrein gebruikt worden voor de motorcrosssport?

De voorzitter: De heer Schoofs heeft het woord.

De heer Hans Schoofs: Ik sluit me aan bij de vraag van de heer Decaluwe. Ik ben een van de collega's die over de motorcross een vraag heeft gesteld. Ik heb toen melding gemaakt van het probleem in de provincie Antwerpen. Een collega heeft toen ook het probleem in West-Vlaanderen aangekaart.

Mijnheer de minister, ik dacht dat uw conclusie toen was dat u streeft naar één legaal polyvalent motorsportterrein per provincie. Toen hebt u aangekondigd dat u zou overleggen met uw collega van Ruimtelijke Ordening. U zou ook contacten leggen op het niveau van de provinciebesturen om mee wetgevende initiatieven te nemen in de richting van RUP of andere. Wat is de stand van zaken? Het einde van de legislatuur nadert. Ik zou hier graag enig resultaat zien.

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: De externe deskundige en de interne werkgroep leggen momenteel de laatste hand aan een nota die ik aan de Vlaamse Regering zal voorleggen.

Er zijn in de provincie West-Vlaanderen drie sites die mogelijk in aanmerking kunnen komen als definitieve locatie. Iedere site heeft echter voor- en nadelen. Gezien de gevoeligheid van dergelijke dossiers kan ik daar op dit moment niet concreter op ingaan. Bovendien wil ik één en ander aftoetsen in de schoot van de Vlaamse Regering. Ik hoop echter van harte dat er na afweging minstens één definitieve locatie aangeduid kan worden.

Op 5 september 2008 werd het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan of GRUP Zeehavengebied Zeebrugge voorlopig vastgesteld door de Vlaamse Regering. In dit GRUP is de mogelijkheid tot inplanting van een tijdelijke omloop met trainingsfaciliteiten voor gemotoriseerde sporten opgenomen. De tijdelijke omloop is gelegen in een uithoek van de achterhaven van Zeebrugge tussen de spoorweg, de AX en twee kanalen.

Tijdens het verdere planningsproces zal de inplanting van een omloop ook moeten worden onderzocht in een plan-MER. Pas als het GRUP definitief is vastgesteld, kunnen de nodige vergunningen aangevraagd worden, zowel de stedenbouwkundige als de milieuvergunning. Ik verwacht een definitieve vaststelling door de Vlaamse Regering in de periode mei-juni 2009. Voor deze definitieve vaststelling wordt immers gewacht op het advies van VLACORO. Dat komt er tegen 4 maart 2009, maar ze hebben de mogelijkheid een verlenging van de termijn te vragen met dertig dagen.

In haar advies dient VLACORO de uitgebrachte adviezen alsook de ingediende bezwaren naar aanleiding van het openbaar onderzoek te bespreken. Dit openbaar onderzoek vond plaats van 6 oktober tot 4 december 2008. Pas na dit advies van VLACORO kan het GRUP definitief worden vastgesteld door de Vlaamse Regering.

Gelet op deze feiten kan er op dit moment dan ook nog niet gestart worden met het operationeel maken van het terrein. Eerst moet het dossier administratief worden afgerond. Daarna moet, zoals daarnet al aangehaald, nog een MER opgemaakt worden en dienen de nodige vergunningen aangevraagd te worden. Dat zijn verantwoordelijkheden van collega's.

Het betreft dus inderdaad een tijdelijke locatie zolang de terreinen niet noodzakelijk zijn voor de ontwikkeling van de haven of voor de inplanting van de AX. Een termijn van twintig jaar zou echter wel haalbaar zijn, hoewel dit laatste altijd een beetje koffiedik kijken is. Ik ga er dus van uit dat dit een oplossing voor een periode van twintig jaar zou kunnen zijn.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Als ik het goed begrijp, werkt men met twee pistes. De tijdelijke piste moet zijn procedurele weg gaan. Tijdelijk is uiteraard relatief als het gaat over vijftien tot twintig jaar. Ondertussen werkt men aan een definitieve oplossing. Of is dat niet voor West-Vlaanderen? Zijn er drie sites in de running?

Minister Bert Anciaux: Ik heb inderdaad gezegd dat er in een eerste fase voor West-Vlaanderen drie

sites zijn. Binnenkort kan ik een globaal voorstel aan de regering voorleggen.

De interne werkgroep heeft een nota klaargemaakt. Het is aan de Vlaamse Regering om te beslissen of één of meerdere van die sites haalbaar zijn. In elk geval kunnen we terugvallen op die tijdelijke site, die toch al over een min of meer lange periode gaat. Twintig jaar is niet niks.

De heer Carl Decaluwe: Het kan dus, mijnheer de minister, dat er ondertussen ook een definitieve plaats wordt gekozen? Uiteindelijk zouden we kunnen eindigen met drie motorcrossterreinen in West-Vlaanderen. Is een van die drie sites ook Zeebrugge?

Minister Bert Anciaux: U begrijpt het bijzonder goed. U hebt gelijk. Het kan zijn dat een van die drie sites Zeebrugge is.

De heer Hans Schoofs: Mijnheer de minister, begrijp ik goed dat in dat globaal plan dat u aan de regering voorlegt, minstens één site per provincie wordt voorgesteld voor motorsport, zoals u eerder als engagement bent aangegaan? Of zijn er meer? Dat zou enkel een bonus zijn voor de motorsport. Ik kan er toch van uitgaan dat één terrein per provincie nog steeds uw minimumdoelstelling is?

Daarop aansluitend heb ik destijds in mijn vraag gealludeerd op de specifieke situatie van rallycross. Dat vergt een aparte infrastructuur. Het kan op dit moment maar op één locatie in Vlaanderen worden beoefend. Hebt u daar nog enig nieuws over?

Minister Bert Anciaux: Mijnheer Schoofs, over dat laatste heb ik nu geen nieuws. Wat de rest betreft, is het altijd mijn bedoeling geweest om met een voorstel naar de regering te gaan waarin ten minste één site per provincie wordt voorgesteld. Of dit haalbaar is, zal heel binnenkort moeten blijken.

De heer Hans Schoofs: Ik ga ervan uit dat we heel binnenkort nieuws zullen krijgen en zullen weten over welke sites het per provincie gaat.

Minister Bert Anciaux: Ik wil toch even iets verduidelijken. De Vlaamse Regering zal over het voorstel oordelen. Indien de Vlaamse Regering ervoor kiest met dit voorstel naar buiten te treden, zullen de leden van het Vlaams Parlement dat uiteraard als eersten horen. Indien de Vlaamse Regering van mening is dat geen enkele site kan worden aangeduid, zal ik ook niet met de afgewezen mogelijkheden naar buiten komen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Piet De Bruyn tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de gezamenlijke kandidatuurstelling van Bergen en Mechelen om in 2015 culturele hoofdstad van Europa te worden

De voorzitter: De heer De Bruyn heeft het woord.

De heer Piet De Bruyn: Mijnheer de voorzitter, het was al lange tijd geweten dat de stad Mechelen kandidaat was om in 2015 als Culturele Hoofdstad van Europa te fungeren. Aangezien het hier een belangrijk project betreft, is dit hier al eerder ter sprake gekomen. Daarnaast hadden ook andere steden, waaronder de stad Bergen, zich kandidaat gesteld.

In mei 2008 heeft toenmalig premier Leterme, enigszins verrassend, verwezen naar de mogelijkheid of de wenselijkheid van een interbelgische rotatie. Hij verwees hierbij naar Brugge, de vorige Culturele Hoofdstad die ons land mocht leveren. Blijkbaar was het volgens hem nu de beurt aan een Waalse stad. Verschillende Vlaamse ministers hebben die uitspraak als absurd omschreven.

De jury van elk land kan slechts één stad voordragen. Die jury is samengesteld uit internationale vertegenwoordigers, die weten wat een culturele hoofdstad moet kunnen bieden om een waardige opvolger van de vorige steden te kunnen zijn, en uit een aantal mensen uit het betrokken land. In België gaat het om zes mensen, meer bepaald om drie mensen die door de Vlaamse Gemeenschap zijn aangeduid en om drie mensen die door de Franse Gemeenschap zijn aangeduid. Op basis van het verslag van de jury, de aanbevelingen van een commissie en het advies van het Europees Parlement wordt uiteindelijk beslist welke stad de Culturele Hoofdstad van Europa wordt.

Ik was verrast te horen dat Mechelen geen kandidaat meer blijkt te zijn. Dit betekent dat Bergen de enige overblijvende Belgische kandidaat is. Er is wel sprake van een bijzondere band tussen Mechelen en Bergen. Volgens een aantal krantenberichten is er zelfs sprake van een gezamenlijke kandidatuur. Ik citeer De Tijd: "Bergen en Mechelen dienen hun gezamenlijke kandidatuur in om in 2015 Culturele Hoofdstad van Europa te worden. Elio Di Rupo trekt de kar. Het Mechelen van Bart Somers is de strategische partner uit Vlaanderen."

De minister heeft nochtans herhaaldelijk in het Vlaams Parlement verklaard dat een gezamenlijke kandidatuurstelling niet mogelijk is. Ik verwijs hiervoor onder andere naar de vergaderingen van deze commissie van 17 april 2008 en van 19 juni 2008. Tijdens die vergaderingen heeft de minister gesteld dat een dubbele kandidatuur niet kan, maar dat andere vormen van samenwerkingsverbanden uiteraard wel mogelijk zijn. *(Opmerkingen)*

De kandidatuur wordt als een dubbele kandidaatstelling voorgesteld. Hierbij wordt tevens geïnsinueerd dat de band heel sterk, hecht en enigszins exclusief is. Dat blijkt echter niet op de officiële website van de stad Bergen. Ik citeer: “In een straal van een honderdtal kilometer rond Mons zullen geleidelijk aan partnerschapscontacten aangelegd worden met de volgende steden: in de Franse Gemeenschap Brussel, Charleroi, La Louvière, Namur, Tournai, de regio Mons-Borinage, Liège; in de Vlaamse Gemeenschap Antwerpen, Brugge, Kortrijk, Gent, Mechelen; in Frankrijk Lille, Maubeuge, Valenciennes. Op die manier tekent zich een echte culturele windroos af, waarvan de assen in de loop van het jaar 2015 een reeks trajecten zullen schetsen die in Mons samenkomen.”

De partnerschapsovereenkomsten met de meeste steden worden nog besproken. De overeenkomsten met Brugge en Luik zouden zijn gefinaliseerd. De overeenkomst met de stad Mechelen is tijdens de gemeenteraadszitting van 27 januari 2009 goedgekeurd.

De oppositie heeft zich met recht en rede kritisch over het akkoord uitgelaten. Ze noemt het maar slapjes. Het gaat om een projectje hier en een postje daar. Mechelen mist hier een kans op financiële steun en investeringen. Het mist de kans gedurende een heel jaar in het centrum van de culturele belangstelling te staan. Dit zou nochtans veel positieve gevolgen hebben. Het gaat dan niet enkel om de culturele infrastructuur, maar ook om het toerisme, om de openbare werken en om het hele imago van de stad.

Mijnheer de minister, in welke mate was u op de hoogte van de plannen van beide stadsbesturen? Was u op de hoogte van het raamakkoord dat nu wordt voorgesteld? Hebt u hierover overleg met het Mechelse stadsbestuur gepleegd? Om wat voor overleg gaat het dan? Hebt u eventueel ook overleg met de Franse Gemeenschap gepleegd? Is dit tijdens de vergaderingen van het Overlegcomité ter sprake gekomen? Zo ja, met welk resultaat?

Bent u op de hoogte van wat het bevoorrechte strategische kernpartnerschap precies inhoudt? Wat maakt dit partnerschap in feite zo uniek en zo exclusief? Heeft dit überhaupt enige juridische waarde binnen de Europese regelgeving die in verband met de culturele hoofdsteden van toepassing is? Heeft de jury, die uit een aantal internationale vertegenwoordigers en mensen uit ons eigen land is samengesteld, hierbij een rol gespeeld?

Aangezien 2015 nog ver van ons af is, is mijn volgende vraag misschien wat voorbarig. Het zal allicht de taak van de volgende Vlaamse Regering zijn een beslissing te nemen. Mij lijkt het in elk geval logisch dat een Vlaamse stad die culturele hoofdstad van Europa kan worden, financiële ondersteuning ontvangt vanuit het beleidsdomein Cultuur. Burgemeester Somers heeft laten weten dat hij zelfs in verband met de regeling die momenteel wordt uitgewerkt, het partnerschap met Bergen, voor

financiële steun naar de Vlaamse, de federale en de Europese overheid kijkt. Kunt u tijdens deze legislatuur nog toezeggingen doen?

Ik sluit af met een vraag in de marge van de discussie. De officiële positie van de kandidaatstelling van de stad Luik is me nog niet duidelijk. Hebt u hierover recente informatie die deze onduidelijkheid zou kunnen wegwerken?

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mijnheer de voorzitter, ik zal allicht niet veel ophelderen. Beide steden profileren zich al geruime tijd als kandidaten voor de titel van Culturele Hoofdstad van Europa voor het jaar 2015. Mogelijke samenwerkingsverbanden tussen de kandidaten zijn reeds geopperd. Een geformaliseerd raamakkoord is echter een nieuw gegeven. Dit is mij nog niet gemeld.

Ik blijf in dit verband bij het formele standpunt. Binnen de geldende klijntijnen van de Europese Unie (EU) kan elke Belgische stad zich kandidaat stellen. Ik herhaal dat de juryleden die door de Vlaamse Gemeenschap aan de EU zijn voorgesteld over de volledige vrijheid beschikken om de dossiers op hun diverse kwaliteiten en mogelijkheden te beoordelen. Ik zal hen in dit verband geen directieven geven. De visie van de Vlaamse Gemeenschap houdt in dat de jury, die overigens voor de helft door de EU wordt samengesteld, een advies over de kandidaturen moet uitbrengen. Dit komt alleen aan de jury toe.

Volgens artikel 2 van het besluit van de Raad van de Europese Unie en van het Europees Parlement 1622/2006/EC van 24 oktober 2006 kan de titel slechts aan één stad in een lidstaat worden toegekend. De stad in kwestie kan er uiteraard voor kiezen de omliggende regio's in het programma te betrekken. Hier zijn uiteraard veel verschillende mogelijkheden voor. Begrippen als 'bevoorrecht', 'strategisch' of 'kernpartner' kunnen allicht op diverse manieren worden ingevuld.

Volgens artikel 11 van het reeds vermelde besluit kan de Europese Commissie een geldprijs, de zogenaamde Melina Mercouriprijs toekennen aan de stad die de titel uiteindelijk zal dragen. Die stad moet haar programma dan wel hebben aangepast aan de geldende criteria en aan de aanbevelingen die de jury tijdens de selectieprocedure heeft geformuleerd.

De jury speelt geen rol bij de kandidaatstelling van de steden. De jury wordt immers pas formeel aangeduid nadat alle kandidaturen zijn ingediend. Hierop volgt een preselectie, tijdens dewelke de verschillende kandidaten worden gescreend, en een selectie.

Hoewel de stad in kwestie pas in 2015 de titel van Culturele Hoofdstad van Europa zal dragen, is het

duidelijk dat de voorbereidingen enkele jaren eerder van start moeten gaan. Ik stel voor dat we wachten tot de keuze officieel wordt bekendgemaakt. Afhankelijk daarvan kunnen we nagaan welke consequenties er voor de eventuele betrokken Vlaamse steden kunnen zijn. Dit geldt ook voor de partners van een culturele hoofdstad in het Waalse Gewest. Ik durf te stellen dat het hier ten vroegste om de begroting voor 2011 gaat. Het gaat hier dan ook om een volgende Vlaamse Regering en om een volgend Vlaams Parlement.

Wat de berichten over de kandidatuur van de stad Luik betreft, verwijs ik naar de oproep die in het Belgisch Staatsblad is gepubliceerd. Kandidaturen kunnen nog tot 20 maart 2009 bij de Belgische permanente vertegenwoordiging bij de EU worden ingediend. We zullen moeten afwachten. Ik ben in elk geval niet op de hoogte van andere kandidaturen.

Het Overlegcomité heeft de samenstelling van de jury besproken. De Franse Gemeenschapsregering heeft voorgesteld de jury enkel uit door de Franse Gemeenschapsregering voorgedragen personen samen te stellen. Dat voorstel dateert allicht uit de door de heer De Bruyn aangehaalde periode, met name april 2008. We hebben ons hiertegen verzet. We hebben toen afgesproken dat de Franse Gemeenschapsregering en de Vlaamse Regering allebei voor de helft van de samenstelling zouden instaan. We hebben toen ook verklaard dat we geen voorafname willen doen op de beslissing welke gemeenschap de Culturele Hoofdstad van Europa zou kunnen leveren. Het betreft hier een gemengde jury. Die jury moet zelf een voorstel doen. Hoewel die vraag is gesteld, heb ik in dit verband geen enkele afspraak gemaakt.

De voorzitter: De heer De Bruyn heeft het woord.

De heer Piet De Bruyn: Ik dank de minister voor zijn antwoord, dat voor bepaalde punten verhelderend en duidelijk was.

Ik begrijp de voorzichtigheid van de minister. De volgende Vlaamse Regering moet beslissen over de financiële ondersteuning van een stad die de titel van Culturele Hoofdstad van Europa draagt of van een stad die op een andere manier bij dit project betrokken is. Tegelijkertijd leid ik uit zijn antwoord af dat hij bereid is dit ernstig te overwegen. Die overweging moet natuurlijk op het voorliggende dossier worden gebaseerd.

Verder blijf ik me verbazen om de wending in het dossier. Dit is niet de verantwoordelijkheid van de minister. Ik betreur dat het stadsbestuur van Mechelen niet langer de ambitie heeft voluit voor de titel van Culturele Hoofdstad van Europa te gaan. Het verleden heeft bewezen dat op dergelijke momenten veel inspanningen kunnen worden gekanaliseerd. Dergelijke initiatieven kunnen een multiplicatoreffect hebben. Het gaat hier om een

breed gamma en niet enkel om de culturele infrastructuur. Een partnerschap, dat per definitie niet exclusief kan zijn, zou een aantal kansen bieden. Ik geloof echter niet dat die kansen overeenstemmen met de kansen die de volwaardige titel van Culturele Hoofdstad van Europa de stad Mechelen en de ruimere regio zouden kunnen bieden.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over het Vlaams Huis van de Film

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Mijnheer de voorzitter, in zijn recentste beleidsbrief Brussel heeft de minister bevestigd dat het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF) in het najaar van 2008 zijn intrek zou nemen op de gelijkvloerse verdieping van het historisch gebouw op de hoek van de Bisschopheidslaan en de Van Orleystraat. Op die manier zou daar een echt Vlaams Huis van de Film komen.

Mijnheer de minister, tijdens de bespreking van de beleidsbrief heb ik u vragen gesteld over een mogelijke samenwerking tussen het Vlaams Huis van de Film en het internationaal gewaardeerd Koninklijk Belgisch Filmmuseum, dat na een recente naamsverandering Cinematek heet. U antwoordde hierop dat er vooralsnog geen samenwerking bestond tussen beide instellingen, maar dat u wel trachtte een structurele samenwerking tot stand te brengen. U vond het “een interessante piste om met het Filmmuseum te gaan samenwerken”.

Aangezien Cinematek recent, een paar dagen geleden, zijn deuren weer heeft geopend na een grondige renovatie, wilde ik u hierover graag de volgende vragen stellen. Heeft het Vlaams Audiovisueel Fonds ondertussen inderdaad zijn intrek ingenomen in het historische gebouw op de hoek van de Bisschopheidslaan en de Van Orleystraat? Is het al operationeel? Heeft het fonds bijkomende taken gekregen naar aanleiding van deze verhuis? Als dat het geval is, welke zijn dat? Welke stappen hebt u al ondernomen om tot een structurele samenwerking met Cinematek te komen? Waaruit kan deze samenwerking bestaan? In hoeverre betreft u hierbij het eveneens federale Paleis voor Schone Kunsten of Bozar waarmee het Filmmuseum onder meer via de locatie een band heeft? De vraag is in hoeverre we dat interessante Huis van de Vlaamse Film dat we nu hebben of zullen hebben, kunnen laten samenwerken met Cinematek dat een internationale reputatie heeft opgebouwd en nu een nieuwe grondige doorstart zal kennen na een zo grondige vernieuwing. Ik hoop dat er een soort kruisbestuiving zal kunnen plaatsvinden.

De voorzitter: De heer Arckens heeft het woord.

De heer Erik Arckens: Het cruciale woord in de vraag van de heer Delva is het woord 'structureel'. Welke structurele samenwerking beoogt u tussen het VAF en het Filmmuseum? Beoogt u misschien een cocommunautaire samenwerking?

De heer Paul Delva: Met 'structureel' bedoel ik niet op het vlak van de structuren, maar wel op een gestructureerde basis en op de langere termijn zodat een kruisbestuiving mogelijk wordt. Ik bedoel daarmee niet het institutionele.

Minister Bert Anciaux: Op dit ogenblik vooralsnog niet.

De heer Erik Arckens: Daarmee is mijn vraag beantwoord en zonder voorwerp geworden.

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Ik kan u meedelen dat het fonds inderdaad sinds kort zijn intrek in het nieuwe gebouw heeft genomen. Vanzelfsprekend neemt een dergelijke landing enkele weken in beslag. Bovendien wordt nog de laatste hand gelegd aan de inkomhal en de projectieruimte.

Het geheel oogt geslaagd. Het spreekt voor zich dat deze commissie ook zal worden uitgenodigd als de verhuis achter de rug is. Dankzij deze nieuwe site, het Huis van de Vlaamse Film, kon ook een adequaat onderkomen worden geboden aan de twee medewerkers van Media-desk. Ze hadden voordien een tijdelijk klein onderkomen op de Handelskaai. Daarnaast kon ook Location Flanders, het voormalige Film Cities, worden opgestart met eveneens twee medewerkers.

De extra faciliteiten in het nieuwe gebouw laten toe dat ook allerlei activiteiten voor en door de sector worden ontwikkeld zoals het inrichten van seminars en workshops, en het ter beschikking stellen van vergader- en ontvangstruimten. Binnenkort komen er de projectiemogelijkheden bij waardoor screenings van nieuwe films kunnen worden gehouden voor de distributeurs, de pers en de festivalprogrammeurs.

Ik hoop ook op de verdere uitbouw van het STIVO-project tijdens de volgende legislatuur. Daarvoor zou een beperkte ploeg gemakkelijk in het nieuwe gebouw kunnen worden ondergebracht.

In aansluiting op uw vraag tijdens de bespreking van de beleidsbrief Brussel kan ik u melden dat er enkele weken geleden een eerste overleg plaatsvond tussen het VAF en Cinematek. Beide instellingen zijn vragende partij voor een geregelde samenwerking. Het woord 'geregelde' moet worden begrepen als systematisch.

Op het vlak van de vertoning van Vlaamse audiovisuele werken in de vernieuwde zalen van het Filmarchief, betreft het vooral werk dat minder tot zijn recht komt in de reguliere bioscoopcircuits zoals kortfilms, documentaires en animatiefilms. Het overleg moet nog voort worden concreetiseerd, maar het ziet ernaar uit dat het VAF Cinematek op geregelde tijdstippen zal informeren over nieuwe en oude projecten die met de steun van het fonds zijn gerealiseerd.

Zo kan Cinematek op een gerichte manier Vlaamse audiovisuele werken in zijn programmering opnemen. Uiteraard behoudt Cinematek hierbij zijn programmatorische vrijheid en dient verder met de producenten van de betrokken audiovisuele werken over toelatingen worden afgesproken. Hiermee wordt in de Brusselse binnenstad een belangrijk uitstalraam gecreëerd voor de gevarieerde productie uit Vlaanderen.

Tot slot, bij de gesprekken wordt BOZAR niet direct betrokken, maar het spreekt voor zich dat de goede relaties tussen de Vlaamse overheid en het Paleis voor Schone Kunsten de samenwerking alleen maar kunnen bevorderen. Zoals u weet, heb ik op het einde van vorig jaar een samenwerkingsakkoord afgesloten met het Paleis voor Schone Kunsten waarin onze samenwerking voor de komende jaren gedetailleerd wordt vastgelegd. Ik sluit niet uit dat op termijn de samenwerking met Cinematek daarin kan worden opgenomen. Ik hoop daarmee op een systematische wijze te hebben geantwoord op de verschillende vragen.

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Ik dank de minister voor zijn antwoord. Ik hoop inderdaad dat er verder kan worden samengewerkt op geregelde tijdstippen, maar ook op de langere termijn. Het zou jammer zijn een van beide partners niet te betrekken, ze leveren immers allebei kwaliteit. Van een gecombineerde kwaliteit leven Brussel en ook Vlaanderen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Johan Deckmyn tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over het ontslag van de topsportmanager

De voorzitter: De heer Deckmyn heeft het woord.

De heer Johan Deckmyn: Recent konden we vernemen dat de Vlaamse Topsportmanager, Ivo Van Aken, er met ingang van 1 maart 2009 mee ophoudt. De heer Van Aken verkiest zelf om zijn functie op te geven

wegens gezondheidsproblemen. Toch blijft zijn ontslag vrij verrassend.

Door amper een maand op voorhand zijn ontslag bekend te maken, laat de heer Van Aken u weinig tijd om te voorzien in opvolging, tenzij u al eerder op de hoogte was van de plannen van de topsportmanager. Maar als dat niet het geval is, kunnen we ons vragen stellen bij dit plotse vertrek.

Mijnheer de minister, de heer Van Aken en uzelf hebben via de media laten weten dat het ontslag van de topsportmanager enkel te maken heeft met gezondheidsredenen en niets anders. De heer Van Aken kreeg vorig jaar een klein hartinfarct en wenst het nu wat rustiger aan te doen. We stellen echter vast dat de topsportmanager niet echt een foutloos parcours heeft gereden en dat er heel wat kritiek was op zijn functie en prestaties. Het komt dan ook een beetje vreemd over dat op amper enkele maanden voor het einde van de legislatuur er ook een einde komt aan de loopbaan van de heer Van Aken als Vlaams topsportmanager. De timing van het ontslag doet dus wel wat vragen rijzen.

De Vlaamse topsportmanager werd immers bij zijn aanstelling voorgesteld als de redder van de Vlaamse topsport, een soort superman. Maar als snel bleek dat ook de topsportmanager weleens fouten kon maken. Hij kreeg dan ook heel wat kritiek te verwerken van de verschillende sportfederaties. Nochtans zou de topsportmanager net beoordeeld worden op basis van de werking van die federaties. Er werd met de Vlaamse topsportmanager immers een resultaatsverbintenis aangegaan in het kader van de uitwerking van een goed topsportbeleid.

Mijnheer de minister, ik las in een krantenartikel van een tijdje geleden dat indien de Vlaamse topsportmanager zou falen, u ter zake uw conclusies zou trekken. U stelde immers ooit in de media: "Wij zijn een koppel: als Ivo mislukt, misluk ik ook."

Mijnheer de minister, hoe lang bent u al op de hoogte van de ontslagplannen van de heer Van Aken? Hoe wordt voorzien in de opvolging van de heer Van Aken, en wat is de timing ter zake? Dreigt er trouwens geen vacuüm te ontstaan?

Wat is de evaluatie van vier jaar Ivo Van Aken als topsportmanager? Is deze evaluatie positief, of heeft het beleid gefaald? Met andere woorden, voldoet de topsportmanager bij zijn afscheid aan de resultaatsverbintenis die u met hem was aangegaan?

Acht u het nodig om naar aanleiding van het ontslag van de topsportmanager het beleid ter zake bij te sturen? Zo ja, in welke zin?

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mijnheer Deckmyn, ik wil er toch even op wijzen dat het hier niet gaat om het indienen van een ontslag, maar om het niet verlengen van een overeenkomst.

Ik ben sinds maandag 12 januari 2009 op de hoogte. De heer Van Aken had tijdens de vakantiedagen vastgesteld dat zijn bloeddruk stabiel en correct was. Tijdens de eerste werkweek kreeg hij evenwel opnieuw te kampen met een onstabiele bloeddruk met regelmatig te hoge pieken.

Zijn beslissing steunt zeker niet op weerstand van het veld, want die was bij een groot aantal federaties en actoren van het topsportlandschap al lang voorbij. Zij hadden kunnen vaststellen dat zijn verbetervoorstellen wel degelijk werkten. Op dit ogenblik zijn het nog alleen de actoren die al jaren in het topsportlandschap aanwezig zijn en geen resultaten konden voorleggen die zich verzetten. Maar dat is nu eenmaal eigen aan een landschap dat veranderingen moet doormaken om de internationale concurrentie aan te kunnen.

Dat er tijdens de laatste jaren veel is gebeurd, werd en wordt aangetoond in de 1-meting van het wetenschappelijk onderzoek van doctor Veerle De Bosscher waarin ze het topsportklimaat in Vlaanderen van 2003 vergelijkt met dat van 2007. U kunt dit terugvinden op de website www.topsportvlaanderen.be.

Sinds 2007 zijn er ook nog extra zaken gebeurd. Een aantal opmerkingen die doctor De Bosscher maakte, zijn effectief aangepakt. Het volstaat om de federaties, trainers en wetenschappers te contacteren die van de verbetervoorstellen hebben kunnen genieten. Het is trouwens erg jammer en remmend dat er vandaag nog altijd actoren zijn die hun energie liever stoppen in het afremmen van vernieuwingen in het topsportlandschap dan er constructief aan mee te werken.

Wat de opvolging van de heer Van Aken betreft, wordt net zoals voor zijn aanstelling een beroep gedaan op Jobpunt Vlaanderen. Het functieprofiel en de taken worden aangepast aan de evolutie die tijdens de voorbije vier jaar in het topsportbeleid werd gerealiseerd.

In grote lijnen zoeken we natuurlijk naar eenzelfde profiel: diepgaande kennis van het beleidsveld topsport, dat wil zeggen kennis van en ervaring met topsportbegeleiding en topsportstructuren op nationaal en internationaal vlak. Daarnaast wordt gestreefd naar managementervaring op het hoogste niveau binnen en buiten de topsportwereld.

Alle voorbereidingen worden getroffen om de vacature in de loop van de komende weken open te verklaren zodat we hopelijk begin april de selectie kunnen afronden. Er zal dus zeker geen groot vacuüm zijn, en tijdens deze

korte periode kan de topsportexpert die nauw samenwerkte met de heer Van Aken zeker zorgen voor de opvolging.

Mijnheer Deckmyn, in het antwoord op uw eerste vraag heb ik al gezegd dat er heel wat in positieve zin is veranderd. Het spreekt voor zich dat er nog een hele weg af te leggen valt, maar dat is niet meer dan normaal. Het volstaat naar de resultaten van de jaren voordien te kijken om toe te geven dat de voorbije vier jaar een aardverschuiving hebben teweeggebracht in het topsportlandschap.

De jaarlijkse evaluatie, uitgevoerd door de Accord Group Belgium, toonde de eerste drie jaar ook al aan dat de heer Van Aken de doelstellingen ruim haalde. De evaluatie van het vierde en laatste jaar van zijn mandaat wordt op dit ogenblik voorbereid.

De evolutie die het topsportbeleid moet doormaken, is uitgetekend. De vergelijking 2003-2007 van doctor De Bosscher geeft een aantal duidelijke werkpunten voor de volgende jaren. Die komen trouwens volledig overeen met de voorstellen die de heer Van Aken heeft geformuleerd. Het verschil is wel dat doctor De Bosscher een gemiddelde over de verschillende sporten geeft en dat de heer Van Aken meer per sport adviseert. Dat is normaal, want niet iedere federatie heeft dezelfde noden en niet iedere sport heeft op dit ogenblik kans op absoluut succes.

Het is de bedoeling die uitgetekende weg verder te bewandelen. De volgende topsportmanager zal, zoals ik daarnet al zei, een vrij identiek functieprofiel hebben. De takenlijst zal uiteraard wel worden aangepast aan de evolutie die het topsportlandschap de afgelopen jaren doormaakte. De heer Van Aken heeft de weg al voor een groot deel voorbereid. Het spreekt voor zich dat die voorbereiding niet opnieuw moet gebeuren. Er zal wellicht nog meer en uitdrukkelijker op het terrein zelf geopereerd moeten worden.

De voorzitter: De heer Deckmyn heeft het woord.

De heer Johan Deckmyn: Mijnheer de minister, u bent op de hoogte gebracht op 12 januari. Ik blijf dat een erg korte termijn vinden.

Minister Bert Anciaux: Dat is gebeurd ongeveer een week voor het nieuws publiek werd gemaakt. Dat had alles te maken met de eerste week na de kerstvakantie. De heer Van Aken heeft toen zelf een aantal zaken vastgesteld waarmee hij onmiddellijk naar zijn dokter is gegaan.

De heer Johan Deckmyn: Ik wens de heer Van Aken vanzelfsprekend het allerbeste met zijn gezondheid. Ik kan alleen akte nemen van uw verklaring en geloof u dan ook op uw woord.

Ik heb wel een bedenking over de aanstelling van een nieuwe topsportmanager. De legislatuur loopt op haar

einde. Na de verkiezingen komt er een nieuwe regering en een nieuwe minister van Sport. Ik verwijs ook naar het artikel waarin u verklaarde dat de heer Van Aken en uzelf een koppel vormen. Uw visie moet sporen met die van de topsportmanager.

In dat opzicht heb ik een aantal bedenkingen. Moet er geen rekening worden gehouden met de visie van de nieuwe minister van Sport die misschien nieuwe elementen wil aanbrengen in zijn beleid? Nu zal er onder uw ministerschap een nieuwe topsportmanager worden aangesteld. Het is echter niet zeker dat u ook de volgende minister van Sport wordt. De minister van Sport en de topsportmanager moeten samen een beleid uitstippelen.

Minister Bert Anciaux: Het is niet de bedoeling, en het was evenmin de bedoeling van de heer Van Aken, dat wordt uitgegaan van de idee dat het gaat om een politieke benoeming. Wie ook de nieuwe minister van Sport wordt, het is belangrijk dat hij kan werken met een goed team en met mensen die op het vlak van de topsport over heel wat knowhow beschikken. Dat zal het enige criterium zijn. Wij kunnen het ons niet permitteren om de zaak gedurende een hele periode blauwblauw te laten. In dat geval zou een eventueel nieuwe topsportmanager in het najaar, in het beste geval in november, worden aangesteld, waardoor het volledige jaar 2009 verloren is.

In dit geval zullen we ervoor zorgen dat de volgende olympiade bijzonder goed voorbereid is en dat de stuurgroep Topsport en de taskforce alles in het werk stellen om de noodzakelijke aanpassingen door te voeren. U mag ervan op aan dat de minister van Sport – ik althans – zich niet te veel zal mengen en zeker niet de pretentie zal hebben om te denken dat hij het topsportbeleid uitvindt. Mijn kracht, en dat is mijn enige kracht, bestond er de voorbije jaren in om op een bijzonder voluntaristische wijze mogelijk te maken wat anderen dachten dat noodzakelijk was.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Laurence Libert tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de aanstelling van experts bij de implementatie van de bouw van nieuwe sportinfrastructuur

De voorzitter: Mevrouw Libert heeft het woord.

Mevrouw Laurence Libert: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, in de commissie is de inhaalbeweging in sportinfrastructuur al heel vaak aan bod gekomen. Via de pps-formule zal 225 miljoen euro geïnvesteerd worden.

Alle gemeentes en provincies die ressorteren onder de Vlaamse Gemeenschap, ook de autonome gemeentebedrijven en intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, konden een aanvraag indienen voor een project in het kader van dit Vlaams Sportinfrastructuurplan.

Op 28 november 2008 waren de projecten eindelijk gekend. Nu zijn de steden en gemeenten die in aanmerking komen om een project uit te voeren volop bezig met de voorbereiding van de DBFM-formule. Heel veel steden en gemeenten halen hiervoor experts in huis, omdat zij eigenlijk niet gewoon zijn om met deze procedure om te gaan.

Mijnheer de minister, u hebt ook altijd aangegeven, in de communicatie naar de lokale besturen, dat u naast de financiële steun ook ondersteuning aanbiedt door Bloso, het departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media, het Vlaams Kenniscentrum PPS, maar ook via professionele externe advieskantoren in de voorbereiding van het dossier, bij de opmaak van de overeenkomsten en de uitvoering van procedures.

Nu zien we in de praktijk echter dat de geselecteerde steden en gemeenten zelf een extern advieskantoor aanstellen voor de eigen ondersteuning bij de uitvoering van het hele project. Deze expert moet het lokale bestuur begeleiden bij onderhandelingen over het mandaat met de Vlaamse Gemeenschap, de Sportfacilitator, bij de opmaak van het bestek, bij de begeleiding bij de overheidsopdracht en de evaluatie van de offertes, zowel op juridisch als op economisch vlak. Het spreekt voor zich dat dit een zware meerkost kan betekenen voor de steden en gemeenten.

Mijnheer de minister, voorziet u in een ondersteuning aan de steden en gemeenten om hun belangen te verdedigen bij de uitvoering van deze DBFM-projecten voor sportinfrastructuur? Waaruit bestaat die? Maakt de aanstelling van de expert door de steden en gemeenten deel uit van het gesubsidieerde bedrag van de Vlaamse overheid? Werden de projectindieners op voorhand op de hoogte gebracht van de aanwerving en bijgevolg de extra kost van de expert?

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mijnheer de voorzitter, collega's, de Sportfacilitator werd opgericht als kenniscel ter ondersteuning van de lokale overheden bij de realisatie van de DBFM- en soms DBFMO-projecten in het kader van het Vlaams Sportinfrastructuurplan en is een samenwerkingsverband dat bestaat uit leden van het Vlaams Kenniscentrum PPS, het departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media en de Participatiemaatschappij Vlaanderen. De Sportfacilitator is op zijn beurt onderaannemingscontracten aangegaan met het Bloso voor sporttechnisch advies, met financiële adviseurs en met juridische adviseurs.

Wat de inhoud van de ondersteuning betreft, wordt een onderscheid gemaakt tussen de projecten van het deel-

domein kunstgrasvelden, het deeldomein eenvoudige sporthallen en het deeldomein eenvoudige zwembaden enerzijds en multifunctionele sportcentra anderzijds. In de eerste categorie worden de projecten per deeldomein geclusterd. De lokale overheden geven een mandaat aan de Vlaamse Gemeenschap voor de gunning van een bundel van projecten onder toepassing van de wetgeving inzake overheidsopdrachten. De Sportfacilitator staat in voor de organisatie van de gunningsprocedure en daarbij voor de financiële en juridische aspecten, opdat finaal één DBFM-vennootschap door de geselecteerde private partner wordt opgericht, die de bundel van projecten van het desbetreffende deeldomein zal realiseren. Met andere woorden, in deze projecten dient de ondersteuning maximaal vanuit de Sportfacilitator te gebeuren en is er geen aparte juridische adviseur per lokale overheid nodig. Uiteraard staat het de lokale overheden vrij om hierin te voorzien indien zij dit toch noodzakelijk achten.

In de tweede categorie van multifunctionele sportcentra wordt geopteerd voor een geïndividualiseerde benadering. De projecten zijn immers zo verschillend dat een gebundelde aanpak onvoldoende meerwaarde heeft. Bijvoorbeeld voor het multifunctioneel sportcentrum in Hasselt spreken we over een geïndividualiseerde benadering.

Om deze reden wordt de aanpak zoveel mogelijk overgelaten aan de lokale overheid zelf. De Sportfacilitator speelt hierbij een ondersteunende rol, die bestaat uit: het ter beschikking stellen van algemene informatie over pps en in het bijzonder van voorbeelden van gerealiseerde pps-projecten met betrekking tot sportinfrastructuur; het ter beschikking stellen van aanbestedingsdocumenten van de projecten uit de eerste categorie, dat zijn kunstgrasvelden, eenvoudige sporthallen en eenvoudige zwembaden; het ter beschikking stellen van draaiboeken en leidraden; het overkoepelend uitwisselen van informatie tussen de multifunctionele projecten onderling; het verlenen van advies bij de totstandkoming van de projecten in zoverre het algemeen voorkomende vragen en problemen betreft; het ter beschikking stellen van een model DBFM(O)-overeenkomst en het nakijken van de aanbestedingsdocumenten voor elk multifunctioneel sportinfrastructuurproject.

Maandelijks zal de Sportfacilitator de status van de projecten opvolgen en, indien gewenst, een overleg organiseren met de lokale overheden die een multifunctioneel project hebben ingediend.

De kosten verbonden aan de implementatie van de sportinfrastructuurprojecten en aan het inwinnen van advies door de Sportfacilitator in de categorie kunstgrasvelden, eenvoudige sporthallen en eenvoudige zwembaden, wordt betaald via de werkmiddelen die daarvoor werden ingeschreven naast, en dus niet ten laste zijn van, de subsidiebedragen. Hetzelfde geldt

voor wat de ondersteuning door de Sportfacilitator betreft in de categorie multifunctionele sportcentra.

Indien de gemeente echter opteert om een eigen juridisch adviseur aan te stellen, is dit voor eigen rekening en maken deze kosten geen deel uit van het subsidiebedrag dat wordt uitgekeerd door de Vlaamse Gemeenschap.

Over de werkwijze van de implementatie van de sportinfrastructuurprojecten en de functie van de Sportfacilitator hierin werd uitvoerig vooraf gecommuniceerd. Mogelijkwerwijze verwarren bepaalde lokale overheden de ondersteuning van de projecten in categorie 1 – kunstgrasvelden, eenvoudige sporthallen en eenvoudige zwembaden – met die van de projecten in categorie 2 – multifunctionele sportcentra. Dat kan volgens mij de enige verklaring zijn waarom er misschien verwarring is. Maar het is duidelijk dat het een andere aanpak is.

De voorzitter: Mevrouw Libert heeft het woord.

Mevrouw Laurence Libert: Mijnheer de minister, u haalt het voorbeeld van Hasselt aan, dus ik zal dan maar op dat voorbeeld voortgaan. In Hasselt werd een expert aangeworven, te starten met het jaar 2009. Voor die expert wordt 70.000 euro gebudgetteerd. Dat is toch een aanzienlijke kost voor een stad, die eigenlijk toch een beroep zou moeten kunnen doen op heel wat informatie die u zou aanbieden. Blijkbaar volstaat dat echter niet om voor de stad de eigen voordelen te waarborgen en zeker te zijn dat men als partner kan meedraaien in de onderhandelingen. Het valt me op dat dat heel veel geld is, maar de stad Hasselt acht dat blijkbaar toch noodzakelijk. Bloso raadde ook aan om dit te doen.

Minister Bert Anciaux: Mevrouw Libert, dat is categorie 2. Daar is het een geïndividualiseerde aanpak en speelt de Sportfacilitator een ondersteunende rol en is de trekkersrol voor de lokale overheid zelf.

Mevrouw Laurence Libert: Die 70.000 euro kan dus niet opgenomen worden in de totale kost om de 30 procent op te berekenen?

Minister Bert Anciaux: Neen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Else De Wachter tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over het Sport voor Allen-decreet

De voorzitter: Mevrouw De Wachter heeft het woord.

Mevrouw Else De Wachter: Mijnheer de minister, het Sport voor Allen-decreet heeft heel wat op gang gebracht in positieve zin. Vooral de kleine gemeenten hebben door dit Sport voor Allen-decreet heel wat in beweging kunnen brengen.

We hebben daar als gemeente onmiddellijk op gereageerd, omdat het ons ook heel wat slagkracht gaf om op lokaal niveau heel wat te bereiken en structureel vast te leggen. Bijvoorbeeld inzake een sportgekwalficeerde ambtenaar is het als schepen van Sport evidentier om daar in de dienst iets rond te doen als het decretaal bepaald is en men verplicht wordt. Ik kan dat alleen maar toejuichen.

Heel wat lokale besturen hebben hun sportbeleidsplan klaargemaakt en zijn erin geslaagd om dat door u goedgekeurd te krijgen. Daar zijn heel wat subsidies aan verbonden die de sport op lokaal niveau ten goede komen.

Vorig jaar kregen gemeenten van u ook de opdracht een bijkomend hoofdstuk te maken rond de impuls-subsidies, om ook de jeugdwerking verder te stimuleren. Onze gemeente vond het absoluut noodzakelijk om daarop in te spelen. Door dat te doen, namen we onze verantwoordelijkheid.

Een van de criteria om voor het Sport voor Allen-decreet in aanmerking te komen, is de aanpassing van het subsidiereglement voor sportverenigingen aan het Sport voor Allen-decreet. De meeste gemeenten hebben daar ook volop aan gewerkt in 2008, maar het vraagt heel wat inspanning om dat kwaliteitsvol te ondernemen en een goed subsidiereglement te maken. Toen kregen de lokale besturen van u de mededeling dat, als het niet haalbaar is om dat subsidiereglement onmiddellijk te laten ingaan, men in 2008 nog het oude subsidiereglement mag toepassen. Ik denk dat in heel wat lokale besturen de beslissing is genomen om het zo op te lossen, terwijl aan het nieuwe reglement werd voortgewerkt, laat dat duidelijk zijn.

In onze regio, maar ik weet niet hoe het in andere regio's is gesteld, is een communicatiestoornis ontstaan. Gemeenten gingen ervan uit dat het nieuwe subsidiereglement vanaf 2009 van toepassing was en dat men ook in staat was om dat subsidiereglement goed te keuren in 2009. Nu blijkt dat het ten laatste in december 2008 door de gemeenteraad goedgekeurd moest worden.

Voor de lokale besturen die die inspanningen hebben geleverd inzake een sportgekwalficeerd ambtenaar, een sportbeleidsplan, de verdere ondersteuning van verenigingen en het voorbereidend werk voor een nieuw subsidiereglement, zou het jammer zijn dat dit in het water zou vallen omwille van die mogelijke communicatiestoornis.

Mijnheer de minister, kan er een oplossing gevonden worden voor die termijnoverschrijding? Kunnen de

lokale besturen die al in de voorbereiding zitten nog een aantal maanden uitstel krijgen om het reglement goed te keuren in de gemeenteraad? Uiteraard zal het dit jaar worden toegepast, want iedereen ging ervan uit dat dat decretaal verplicht was. Dat is dus niet het probleem, vandaar deze concrete, praktische vraag.

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mevrouw De Wachter, zoals u weet, is een van de kernopdrachten van het Sport voor Allen-decreet het ondersteunen van de lokale sportverenigingen. Het decreet stelt dat de subsidies aan sportverenigingen moeten worden uitbetaald op basis van een subsidiereglement met kwaliteitscriteria. Het was immers de bedoeling om een hefboom te creëren voor kwaliteitsverbetering binnen de sportclubs. Om de gemeenten maximaal te ondersteunen in het proces van de opmaak van een reglement met kwaliteitscriteria werd een handboek ‘Gemeentelijk subsidiereglement’ opge maakt en werden provinciale infosessies georganiseerd. Ook in het begeleidingstraject sportbeleidsplanning van het Vlaams Instituut voor Sportbeheer en Reactiebeleid (ISB) kwam dit item ruimschoots aan bod.

Ik stelde in het veld een grote bezorgdheid vast in verband met de timing voor het invoeren van deze vernieuwde reglementen. In het ontwikkelproces van een aangepast subsidiereglement moeten de sportraad en sportclubs immers intensief betrokken worden, en alle clubs moeten tijdig op de hoogte zijn van de nieuwe subsidievoorwaarden alvorens het subsidiereglement in werking kan treden. Hierop inspeland heb ik inderdaad gemeld aan de gemeenten dat de subsidies aan de sportverenigingen in 2008 nog mochten worden uitbetaald op basis van een oud reglement, wat uiteraard niet betekende dat men het proces voor de opmaak van een nieuw reglement moest stopzetten.

Zeer veel gemeentebesturen, ook van kleinere gemeenten, hebben intussen hun aangepaste subsidiereglementen voor de beleidssubsidies ingestuurd. Van een aantal gemeenten hoor ik echter dat het proces van de opmaak en goedkeuring van een vernieuwd subsidiereglement voor de beleidssubsidies nog niet helemaal rond is. Daarop wijst u nu, mevrouw De Wachter.

Het beleidsplanningsproces in het kader van het lokaal Sport voor Allen-beleid is inderdaad zowel in 2007 als in 2008, met de opmaak van het Sportbeleidsplan, een vernieuwd subsidiereglement, het Impulsbeleidsplan en het impuls subsidiereglement, zeer intens geweest. Daarvoor heb ik alle begrip. Gemeenten die nog geen aangepast basisreglement hebben opgemaakt, dienen dit dus op korte termijn in orde te brengen en door te sturen naar het Bloso zodat de subsidies 2009 op basis hiervan kunnen worden verdeeld. Bij het indienen van het

jaarlijkse verslag in september 2009 zal worden nagegaan of dit inderdaad is gebeurd.

Voor alle duidelijkheid: ik zeg hier dat je nog een beetje tijd hebt, maar laat het alsjeblieft niet te lang duren.

De voorzitter: Mevrouw De Wachter heeft het woord.

Mevrouw Else De Wachter: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het is een mooie tegemoetkoming aan het feit dat vooral kleine gemeenten op een gegeven ogenblik werden geconfronteerd met dat eventuele extra hoofdstuk en met de extra subsidies in het kader van impuls subsidies. Wij hebben daar uiteraard alles voor gedaan om dat tijdig in orde te krijgen. De rest is gegaan naar de bevraging. Verenigingen vragen soms wel iets meer tijd. Je moet hen soms wel een paar keer vragen om de bevraging in te vullen. Die is toch wel belangrijk, en daarom wordt er zoveel zorg aan besteed.

Het antwoord is positief. Nu kunnen we hieraan verder werken en een en ander de komende weken afwerken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
